

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ส่วนคุ้มครองสัตว์ป่า โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๖๖๖๖ ต่อ ๑๖๓๑

ที่ ทส ๐๙๐๙.๓๐๓/๓๕๐๒

วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง แจ้งผลคำพิพากษาและคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๐๒/๒๕๖๗ ของศาลปกครองกลาง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖

ผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์สาขาทุกสาขา

สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า ขอส่งสำเนาคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาของศาลปกครองกลาง
คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ และสำเนาคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง
คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๔๐๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗
เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(นายเพ็ชร ลายทอง)

ผู้อำนวยการสำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า

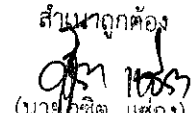
สำเนาถูกต้อง
 (นางอภิญญา แสงทอง)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/เก็บรังนก...

เก็บรังนกอีแอ่น จึงเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการดำเนินการให้สัมปทานอากร
 รังนกอีแอ่นนอกเหนือไปจากที่พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ และ
 เป็นการก้าวล่วงไปใช้อำนาจการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการ
 พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้มาเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี
 และ ๓. กรณีระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติฯ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ที่กำหนดให้อำนาจ
 ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น
 พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ โดยระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติฯ ข้อ ๖ กำหนดว่า “ผู้ได้รับอนุญาต
 เก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับ
 อนุญาตจากอธิบดี ข้อ ๗ กำหนดว่า “การขออนุญาตตามข้อ ๖ ให้กระทำได้ เมื่อองค์กรปกครอง
 ส่วนท้องถิ่นได้ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นแก่ผู้ขออนุญาตในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าโดยได้รับความ
 เห็นชอบจากกรมตามข้อ ๑๑ แล้ว” ข้อ ๑๗ วรรคสาม กำหนดว่า “กรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาต
 ให้แจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า” ผู้ร้องเรียนเห็นว่าเนื้อหาของระเบียบ
 กรมอุทยานแห่งชาติฯ ในส่วนนี้ที่กำหนดเงื่อนไขให้เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วต้องยื่น
 คำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญา
 สัมปทาน และหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตตามคำขอนั้น ก็จะไม่มีการเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น
 ตามสัญญาสัมปทาน ทำให้เอกชนผู้ได้รับสัมปทานได้รับความเสียหาย ทำให้สัญญาสัมปทาน
 ที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น
 ตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่มีผลบังคับใช้
 การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามข้อกำหนดในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗
 ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติฯ จึงขัดแย้งกับอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากร
 รังนกอีแอ่นตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจาก
 เมื่อเอกชนได้ทำสัญญาสัมปทานแล้ว หากจะเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญาสัมปทาน ผู้ได้รับ
 สัมปทานควรมีหน้าที่เพียงแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ทราบก่อนเข้าไปเก็บ
 รังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ตามข้อ ๑๙ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติฯ เท่านั้น
 ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๓๑/๒๕๕๒ เรื่อง การให้
 สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่ตอบข้อหารือของ
 กรมอุทยานแห่งชาติฯ ว่า เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทาน
 แก่ผู้รับสัมปทานรายใดแล้ว ผู้รับสัมปทานดังกล่าวก็สามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตที่ได้รับ
 สัมปทานได้ ดังนั้น ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติฯ ขัดแย้งกับ
 มาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ผู้ร้องเรียนมีหนังสือลงวันที่

/๙ กันยายน...

สำเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต แซ่กง)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๙ กันยายน ๒๕๖๕ ขอให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบพิพาท

หลังจากนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนเลขคำที่ ๑๗๓๘/๒๕๖๕ ของสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ข้างต้น เป็นเรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๘๗๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นว่า ตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนว่ากฎของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย จึงอยู่ในอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะรับไว้พิจารณาและเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาได้ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอาการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอาการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ กรณีนี้สามารถแยกพิจารณาได้เป็นสองประเด็นย่อย ดังนี้ (๑) ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นหรือไม่ เห็นว่า อำนาจในการให้หรือเพิกถอนสัมปทานเก็บรังนกเป็นของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอาการรังนกอีแอ่น แต่การที่ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว มีเนื้อหาในลักษณะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน รวมถึงการกำหนดให้ดุลพินิจในการให้ความเห็นชอบเป็นที่สุด เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้สัมปทานอาการรังนกอีแอ่นนอกเหนือไปจากที่พระราชบัญญัติข้างต้นกำหนดไว้ และเป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีไปมีส่วนพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ในลักษณะที่มีอำนาจเหนือหรือแทรกแซงอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว เมื่อระเบียบข้างต้นมีสถานะเป็นกฎอื่นเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งมีศักดิ์ต่ำกว่ากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ จึงไม่อาจขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติอาการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ และ (๒) ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นหรือไม่ เห็นว่า การกำหนดให้เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วต้องยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนเข้าไปเก็บรังนก และหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาต เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วก็ไม่มีความสามารถเข้าไปเก็บรังนกตามสัญญา ทำให้ได้รับความเสียหายและมีผลให้สัญญาสัมปทานไม่มีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ ระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจออกระเบียบดังกล่าวหรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นการกำหนดกรณีการเก็บรังนกอีแอ่นไว้เป็นกรณีเฉพาะ ต่างจากการเก็บรังของสัตว์ป่าสงวนทั่วไป โดยผู้ที่ได้สัมปทานให้เก็บรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติอาการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ เพียงแต่

ส่วนขาด

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ต้องปฏิบัติ...

ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด บทบัญญัติดังกล่าวให้อำนาจออกระเบียบ เพื่อกำหนดให้การปฏิบัติในการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ต้องไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเท่านั้น หาได้ให้อำนาจ ออกระเบียบกำหนดให้การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จะต้องได้รับอนุญาต จากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด ดังนั้น การที่ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบ ดังกล่าว กำหนดให้เอกชนที่ได้รับสัมปทานแล้ว ยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น จากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน จึงเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อำนาจไว้ และขัดแย้งกับบทบัญญัติดังกล่าว ที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผผ ๐๗๐๒/๒๖๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงประธานศาลปกครองสูงสุด เพื่อเสนอเรื่องตามคำวินิจฉัยดังกล่าวพร้อมความเห็นต่อศาลปกครอง โดยอาศัยอำนาจ ตามมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. พิพากษาว่า ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ มีปัญหาความชอบด้วย พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ และพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม

๒. เพิกถอนระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการ เก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗

๓. มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยมีคำสั่งทุเลา การบังคับใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗

ศาลมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลง เป็นอย่างอื่น

สั่งนำถูกต้อง

(นายภูษิต แสงทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ ตามหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ ตามหนังสือ ที่ กบ ๕๑๐๐๑/๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ขอให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เพราะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงจากการประกาศใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้การเปิดประมูลรังนกอีแอ่นต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนจึงจะทำการประมูลรังนกอีแอ่นได้ โดยมีกรณีสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดกระบี่ซึ่งสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๖ และองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ได้ทำหนังสือขออนุญาตต่อผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่ปัจจุบันผู้ถูกฟ้องคดียังไม่ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่อย่างไรก็ดี ผลกระทบต่อการจัดเก็บเงินอากรรังนกอีแอ่นซึ่งเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากไปกับการดูแลรักษาเกาะรังนกอีแอ่นอันเป็นทรัพยากรของชาติ โดยเงินอากรจากสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นมีมูลค่าหลายร้อยล้านบาท ตัวอย่างกรณีสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ระยะเวลา ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นเงินอากร ๑๓๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ที่ไม่อาจทำการประมูลรังนกอีแอ่นได้ทั้งที่ถึงเวลาที่ควรเปิดประมูลรังนกอีแอ่นได้แล้ว จึงได้รับความเสียหายในการดำเนินธุรกิจเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่าหลายร้อยล้านบาทเช่นเดียวกัน ยิ่งเวลาผ่านพ้นไปยิ่งเกิดความเสียหายในการดำเนินธุรกิจมากยิ่งขึ้นและเป็นการยากแก่การเยียวยาแก้ไข ในภายหลัง นอกจากนี้ ยังเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อรัฐด้วย เนื่องจากราชการส่วนท้องถิ่นขาดรายได้จากการที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดต่าง ๆ ที่สัญญาสัมปทานเก็บรังนกได้สิ้นสุดแล้วแต่ไม่สามารถจัดเก็บอากรได้

ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำชี้แจงต่อศาล คัดค้านคำขอเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มีเจตนารมณ์มุ่งเน้นการส่งเสริมการสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่ารวมถึงการเร่งรัดการขยายพันธุ์สัตว์ป่าให้ควบคู่กันไปเท่านั้น จึงไม่มีแนว

สำเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต ช่างง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ปฏิบัติ...

ศาลปกครองกลาง
31 พ.ค. 2567
ศาลปกครองกลาง

สำเนาถูกต้อง

(นายชาติ ช่าง)

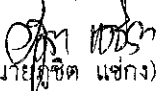
นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ศาลปกครองกลาง
31 พ.ค. 2567
ศาลปกครองกลาง

ส่วนนี้อีกต้อง

 (นายภูษิต แสงง)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังได้มีบทกำหนดมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล รวมถึงหลักเกณฑ์วิธีการในการเข้าไปเก็บรังของสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าไว้ในมาตราอื่น ได้แก่ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๖๗ ดังนั้น การออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกก็แอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้การดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกก็แอ่นต้องขอความเห็นชอบจากอธิบดี และให้ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกต้องขออนุญาตเข้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าจากอธิบดีด้วย จึงสอดคล้องตามบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของกฎหมายดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในข้างต้น และมีใช้การออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกก็แอ่น เข้าไปหรือกระทำการเก็บรังนกก็แอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เกินกว่าที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ให้อำนาจไว้ หรือขัดกับพระราชบัญญัติอากรรังนกก็แอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง และในการออกระเบียบดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีได้อาศัยอำนาจของกฎหมายซึ่งผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าโดยถูกต้องครบถ้วนแล้ว โดยข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกก็แอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตก่อนกระทำการใด ๆ ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า สอดคล้องตามมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ กรณีเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และมาตรา ๖๗ กรณีเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเห็นว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ แห่งระเบียบดังกล่าว ไม่เป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีไปมีส่วนในการพิจารณาให้สัมปทาน หรือมีอำนาจเหนือหรือแทรกแซงอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกก็แอ่นและไม่มีลักษณะเป็นการขัดแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกก็แอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม กำหนดกรณีการเก็บรังนกก็แอ่นไว้เป็นกรณีเฉพาะ ต่างจากการเก็บหรือครอบครองรังของสัตว์ป่าสงวนทั่วไปที่ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกก็แอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ สามารถเก็บรังนกในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้เพียงแต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงเป็นการให้อำนาจออกระเบียบกำหนดให้การปฏิบัติในการเก็บรังนกก็แอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเท่านั้น หาได้ให้อำนาจออกระเบียบกำหนดให้การเก็บรังนกก็แอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จะต้องได้รับ

สำเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ใบอนุญาต...

ใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด นั้น พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มิได้กำหนดความหมายของคำว่าอนุญาตไว้เป็นการเฉพาะ กรณีนี้จึงต้องนำหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดคํานิยามของการอนุญาตไว้ว่าเป็นการที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนการกระทำนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาต การอนุมัติ การจดทะเบียน การขึ้นทะเบียน การรับแจ้ง การให้ประทานบัตรและการให้อาชญาบัตรด้วย เห็นได้ว่าพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ให้คํานิยามของคำว่าอนุญาตไว้อย่างชัดเจนว่าต้องเป็นกรณีที่เจ้าหน้าที่ยินยอมให้บุคคลใดกระทำการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้ต้องได้รับความยินยอมก่อนการกระทำนั้น และให้หมายความรวมถึงการออกใบอนุญาตด้วย ดังนั้น การออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่มีบทบัญญัติให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ สามารถเก็บรังนกอีแอ่นได้ แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด และจะต้องได้รับอนุญาตและได้รับหนังสืออนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนการเข้าไปดำเนินการใด ๆ ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อเป็นหลักฐานว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ให้ความยินยอมให้ผู้ขออนุญาตกระทำการใด ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติแล้ว จึงสอดคล้องตามบทบัญญัติในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ และไม่มีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่ามาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ให้อำนาจไว้ และชอบด้วยกฎหมายแล้ว/นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ กำหนดสาระสำคัญในการพิจารณาอนุญาตไว้โดยมาตรา ๕ กำหนดว่าพระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการทางทหาร ด้านยุทธการ รวมทั้งตามกฎหมายที่เกี่ยวกับการควบคุมยุทธภัณฑ์ และกฎหมายว่าด้วยโรงงานผลิตอาวุธเอกชน ซึ่งการที่มาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ยกเว้นการใช้บังคับกฎหมายกับบางหน่วยงานหรือกับการดำเนินการในบางกิจการนั้น เนื่องจากการใช้อำนาจของหน่วยงานหรือการดำเนินการในกิจการดังกล่าว มีลักษณะพิเศษหรือลักษณะเฉพาะที่ไม่อาจปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้ ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่ตกอยู่ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ จึงมิได้หมายความรวมถึงกฎหมายฉบับใดฉบับหนึ่ง

ส่วนผู้ถูกฟ้อง

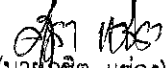
(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/แต่หมายถึง...

แต่หมายถึงบทบัญญัติของกฎหมายที่ต้องมีเนื้อหาทั้งในเรื่องทรัพยากรธรรมชาติและเรื่อง
สิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๘๑/๒๕๕๘
เรื่อง การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับ
พระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘
โดยคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นว่า เมื่อได้พิจารณากฎหมายที่มีบทบัญญัติในเรื่อง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันแล้วจะพบว่ามีความหมายบางฉบับ
ที่กำหนดระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตอย่างชัดเจนไว้ เช่น กรณีการขออนุญาตผลิตหรือ
ขยายการผลิตพลังงานควบคุมตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติการพัฒนาและส่งเสริม
พลังงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่บัญญัติให้กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานพิจารณา
ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รับคำขอที่มีรายละเอียดถูกต้องและครบถ้วน
เป็นต้น ฉะนั้น การอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ไม่อยู่ภายใต้
บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ จึงหมายถึงกรณีการอนุญาตเฉพาะขั้นตอนที่ไม่อาจกำหนด
ระยะเวลาดำเนินการได้เท่านั้น สอดคล้องตามขั้นตอนที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดไว้ตามข้อ ๑๑
แห่งระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้
ครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น
พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทาน
การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้ยื่นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขอความเห็นชอบ
ซึ่งข้อ ๑๑ วรรคสอง กำหนดให้อธิบดีสั่งการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ท้องที่ร่วมกับพื้นที่คุ้มครอง
สัตว์ป่าอันเป็นที่ตั้งของสถานที่ในการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นตรวจสอบข้อเท็จจริง
ความเหมาะสม และผลกระทบต่อระบบนิเวศในการให้ความเห็นชอบให้สัมปทานการเก็บรังนก
อีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งขั้นตอนที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดไว้
ตามข้อ ๑๑ นี้ เพื่อเป็นการยืนยันและตรวจสอบว่าการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่
คุ้มครองสัตว์ป่าได้ จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายกับทรัพยากรธรรมชาติภายในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า
 อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาและกำหนดแนวทางการฟื้นฟูพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าหรือพื้นที่
เกาะรังนกอีแอ่นโดยการสำรวจและกำหนดวิธีการหรือแนวทางที่จะไม่ส่งผลให้รังนกอีแอ่น
ตามธรรมชาติมีปริมาณลดลงจนยากจะเยียวยาให้ฟื้นคืนสภาพได้ดั้งเดิม และป้องกันไม่ให้เกิด
ความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่นของรัฐที่เกิดจากการให้สัมปทานการเก็บ
รังนกอีแอ่นด้วย เนื่องจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงความเหมาะสม และผลกระทบที่อาจเกิดต่อ
ระบบนิเวศในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าที่จะให้ความเห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น
ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่ามีลักษณะพิเศษหรือลักษณะเฉพาะที่ต้องพิจารณาอย่างรัดกุมและ
รอบคอบจากเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญในการลงพื้นที่เพื่อสำรวจและศึกษาผลกระทบต่าง ๆ

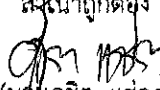
สำเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ซึ่งต้อง...

ซึ่งต้องคำนึงถึง ชนิด ประเภท จำนวนหรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่อนุญาตให้เก็บหา หรือใช้ประโยชน์ ห่วงเวลาดำเนินการ มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟู สภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ อีกทั้ง ข้อ ๓๐ แห่งระเบียบดังกล่าว กำหนดให้พนักงาน เจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพทรัพยากรธรรมชาติและพื้นที่ที่อนุญาตให้เก็บรังนกอีแอ่น หลังจาก ผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการเสร็จสิ้น หรือหนังสืออนุญาตสิ้นอายุ หากพบว่ามีผลกระทบให้เกิด ความเสียหายแก่สภาพทรัพยากรธรรมชาติหรือเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของทางราชการ ผู้ได้รับสัมปทานจะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมายและชดเชยค่าเสียหายให้แก่ทางราชการด้วย ดังนั้นหลักเกณฑ์ วิธีการดังกล่าวข้างต้น จึงไม่อาจจะกำหนดวิธีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระยะเวลา หรือวิธีการปกติได้ จึงเข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ การที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดี ยังไม่ได้ให้ความเห็นชอบให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ ดำเนินการตามขั้นตอนตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ทำให้ส่งผลกระทบต่อ การจัดเก็บเงินอากรรังนกอีแอ่น และต้องสูญเสียงบประมาณเป็นจำนวนมากไปกับการดูแล รักษาเกาะรังนกอีแอ่นอันเป็นทรัพยากรของชาติและส่งผลกระทบต่อรังนกอีแอ่นตามธรรมชาติมีปริมาณ ลดลงจนยากจะเยียวยาให้ฟื้นคืนสภาพได้ดังเดิม และยังจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อรัฐ จึงเป็นการกล่าวอ้างที่ไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริง และไม่อาจรับฟังได้ว่าราชการส่วนท้องถิ่น จะได้รับความเสียหายและสูญเสียงบประมาณในการดูแลเกาะรังนกอีแอ่นดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง เนื่องจากกระบวนการตรวจสอบพื้นที่ดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการโดยกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งเป็นการดำเนินการก่อนการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น หรือหลังจากผู้ได้รับอนุญาตดำเนินการเสร็จสิ้น หรือหนังสืออนุญาตสิ้นอายุ แล้วแต่กรณี และผู้ถูกฟ้องคดีได้นำหลักการที่สำคัญในการพิจารณาการออกหนังสืออนุญาต รวมถึง หลักสำคัญ ในการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ที่กำหนดหลักการและแนวทางในการ พิจารณาอนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาใช้ในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตตามระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นหลักประกันว่าการอนุญาตจะไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ และก่อให้เกิดประโยชน์ กับประชาชนโดยส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์จากพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า รวมถึงการฟื้นฟูดูแลทรัพยากร ของชาติเป็นสำคัญ จึงเป็นการออกระเบียบที่มีความเหมาะสมตามสมควร สอดคล้องกับ สถานการณ์ปัจจุบัน และชอบด้วยกฎหมายแล้ว ข้อกล่าวอ้างของผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าการทุเลาการบังคับตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ส่งเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต แซ่กง)

/ว่าด้วย...

ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะนั้น ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ด้วยภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการดำรงอยู่และการขยายพันธุ์ของสัตว์ป่า ตลอดจนความเหมาะสมของพื้นที่ที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิต ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำคัญ ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เพื่อควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น และกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นต้องได้รับอนุญาตก่อนการกระทำใด ๆ ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า อีกทั้งยังกำหนดกรณีการเรียกค่าเสียหาย อันเกิดจากการกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ได้รับอนุญาตและบริวาร กรณีที่ทำให้เกิดความเสียหาย หรือสูญหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ หรือสาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือทรัพย์สินของทางราชการ ผู้ได้รับอนุญาตต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลายและสูญหายหรือเสียหายไป สอดคล้องกับมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นได้ว่าบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบดังกล่าว ล้วนแต่เป็นวิธีการและข้อบังคับให้เจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ใช้ในการควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นภายในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องปฏิบัติตาม วิธีการเพื่อแก้ไขหรือบรรเทากรณีที่มีการกระทำที่ทำให้เกิดความเสียหาย ในบริเวณพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า รวมถึงวิธีการในการเรียกค่าเสียหายกรณีที่มีการทำให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรือทรัพย์สินของทางราชการ ประกอบกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาพิจารณาออกหลักเกณฑ์และวิธีการให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติเพื่อการสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น ดังนั้น หากไม่มีแนวทางที่ใช้บังคับที่ออกตามระเบียบดังกล่าวเป็นเครื่องมือให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อนำมาใช้บังคับกับผู้ได้รับสัมปทานในการเข้าไปเก็บรังนกภายในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จึงเป็นปัญหาและอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชที่จะบังคับใช้กฎหมายให้บรรลุผล และเป็นปัญหาในการจัดบริการสาธารณะภายในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าและก่อให้เกิดความเสียหายที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลังได้อย่างแท้จริง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่เห็นด้วยกับผู้ฟ้องคดีและคัดค้านคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมาย ขอศาลพิจารณาคำขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา หรือยกคำขอทุเลาการบังคับตามกฎหมายที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย

สำเนาถูกต้อง

 (นายภักดิ์ ชูแ่ง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

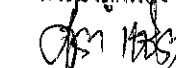
/อากร...

อาคารรงนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าองค์กรบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ได้ขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีในการดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าในเขตจังหวัดกระบี่ในพื้นที่อุทยานเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ นั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาให้ความเห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดี

ตุลาการเจ้าของสำนวนได้ตรวจพิจารณาคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี คำชี้แจงของผู้ถูกฟ้องคดี และเอกสารอื่น ๆ ในสำนวนคดี รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยในชั้นนี้ว่า มีเหตุผลอันสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอาคารรงนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติอาคารรงนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอาคารรงนกอีแอ่น มาตรา ๖ บัญญัติว่า ในแต่ละจังหวัดที่มีการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอาคารรงนกอีแอ่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด สรรพากรจังหวัด ป่าไม้จังหวัด หัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นทุกราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากรายชื่อบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เกี่ยวกับรังนกที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเสนอจำนวนสองคนและที่สภาจังหวัดเสนอจำนวนสี่คนเป็นกรรมการ และปลัดจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ มาตรา ๗ บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ให้และเพิกถอนสัมปทานเก็บรังนก... พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ วรรคสอง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ วรรคสาม บัญญัติว่า ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอาคารรงนกอีแอ่น และผู้ที่มีอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้อง

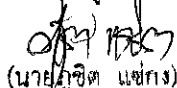
สำเนาถูกต้อง

 (นายภูษิต แสงกง)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ปฏิบัติ...

ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้... "กฎ" หมายความว่า พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ข้อบังคับ หรือบทบัญญัติอื่นที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่ศาลปกครอง เห็นสมควรกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์ให้แก่คู่กรณีที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาคดี ไม่ว่าจะมีการร้องขอจากบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ให้ศาลปกครองมีอำนาจกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวและออกคำสั่งไปยังหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ปฏิบัติได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด วรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และปัญหาอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นแก่การบริหารงานของรัฐประกอบด้วย ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๖๙ วรรคสอง กำหนดว่า ผู้ฟ้องคดีอาจขอมาในคำฟ้องหรือยื่นคำขอในเวลาใด ๆ ก่อนศาลจะพิพากษาหรือมีคำสั่งชี้ขาดคดี เพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครอง อันจะมีผลเป็นการชะลอหรือระงับการบังคับตามผลของกฎหรือคำสั่งทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราว ข้อ ๗๒ วรรคสาม กำหนดว่า ในกรณีที่ศาลเห็นว่ากฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นน่าจะขัดแย้งกับกฎหมาย และการให้กฎหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง ทั้งการทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ ศาลมีอำนาจสั่งทุเลาการบังคับตามกฎหรือคำสั่งทางปกครองได้ตามที่เห็นสมควร และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้ยื่นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขอความเห็นชอบ วรรคสอง กำหนดว่า ให้อธิบดีส่งการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ท้องที่ร่วมกับพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าอันเป็นที่ตั้งของสถานที่ในการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นตรวจสอบข้อเท็จจริง ความเหมาะสม และผลกระทบต่อระบบนิเวศในการให้ความเห็นชอบให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อประกอบการพิจารณา วรรคสาม กำหนดว่า หากอธิบดีเห็นชอบ ให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ พร้อมทั้งให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น การให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าจะต้อง

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสงทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ไม่ก่อให้เกิด...

ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยว่าในกรณีที่ได้ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า แก่ผู้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นรายใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องแจ้งให้อธิบดีทราบ โดยไม่ชักช้าหากสิทธิหรือระยะเวลาของผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นสิ้นสุดลง หรือจะสิ้นสุดลงแล้วแต่กรณี ให้้องการปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า หกสิบวันก่อนระยะเวลาสัมปทานสิ้นสุดลงหรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิทธิสัมปทานดังกล่าว สิ้นสุดลง วรรคสี่ กำหนดว่า หากอธิบดีไม่เห็นชอบ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทราบเหตุผลการไม่เห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น วรรคห้า กำหนดว่า ตลอดปีในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามวรรคสามและวรรคสี่ ให้เป็นที่สุด

เมื่อระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นระเบียบที่มีผลบังคับเป็นการทั่วไป โดยไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับ แก่กรณีใดหรือบุคคลใดเป็นการเฉพาะ ระเบียบดังกล่าวจึงเป็นกฎหมายตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และโดยที่ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิ และหน้าที่เสมือนหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีตามมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามนัยมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นคู่กรณีที่เกี่ยวข้องที่มีสิทธิ ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราว ก่อนการพิพากษาคดี ตามมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบข้อ ๒๕ วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ได้รับแจ้งจากสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ ตามหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ ตามหนังสือที่ กบ ๕๑๐๐๑/๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ขอให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอ วิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เพราะระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้การเปิดประมูลรังนกอีแอ่น ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนจึงจะทำการประมูลรังนกอีแอ่นได้ ทำให้คณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดต่าง ๆ ไม่สามารถเปิดประมูลรังนกอีแอ่นในพื้นที่ได้ ทั้งที่ สัญญาสัมปทานให้เก็บรังนกอีแอ่นได้สิ้นสุดแล้ว โดยมีกรณีสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ของจังหวัดกระบี่ซึ่งสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๖ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด

สืบณาคัดอยู่

(นายภูษิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/กระบี่...

และราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นขาดรายได้ที่จะนำมาจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลกระทบต่อประชาชนต่อไป กรณีจึงถือเป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง นอกจากนี้ หากศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง ปันฟู ดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และปฏิบัติหน้าที่อื่น รวมถึงการควบคุมและกำกับดูแลการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกอีแอ่นได้ตามปกติ/กรณีจึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าจะมีผลกระทบต่อการใช้หน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีอันเป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้าง ดังนั้น กรณีจึงเป็นไปตามเงื่อนไขที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกอบข้อ ๗๒ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓

ส่วนคำขอให้ศาลทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำสั่งพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี นั้น เห็นว่า โดยที่ข้อ ๗๒ วรรคสาม แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการที่ศาลจะพิจารณามีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองไว้สามประการประกอบกัน กล่าวคือ ประการที่หนึ่ง กฎหรือคำสั่งทางปกครองที่เป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนั้นน่าจะไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประการที่สอง การให้กฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง และประการที่สาม การทุเลาการบังคับตามกฎหมายหรือคำสั่งทางปกครองนั้นไม่เป็นอุปสรรคแก่การบริหารงานของรัฐหรือแก่บริการสาธารณะ แม้ว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขออนุญาตเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดของกิจกรรมการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกอีแอ่น อันอาจมีปัญหายุ่งเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและ

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสงทอง)

นักวิชาการบำนาญปฏิบัติการ

/คุ้มครอง...

คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ก็ตาม/แต่เมื่อการขออนุญาตเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าตามระเบียบดังกล่าว เป็นกรณีที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทานรังนกแล้ว/ซึ่งเป็นเหตุการณ์ในอนาคตที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจะให้สัมปทานรังนกหรือไม่ ในชั้นนี้จึงยังไม่อาจรับฟังได้ว่าการให้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับต่อไปจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขในภายหลัง) เมื่อกรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ประการที่สองแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาหลักเกณฑ์ประการที่สามอีกต่อไป ดังนั้นกรณีจึงยังไม่มีเหตุสมควรที่ศาลจะมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

จึงมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น และมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี

นายวิโรจน์ ศิริชัยเจริญ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

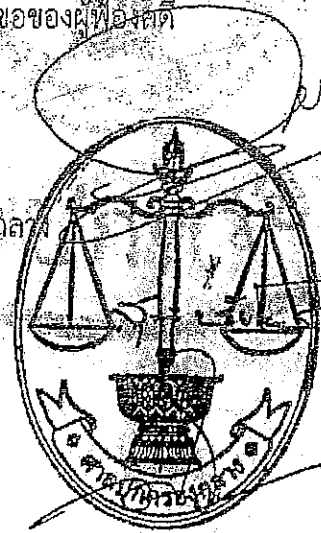
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางสาวสุภาวดี ชัยโยธา

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสัญญา กองศรี

ตุลาการศาลปกครองกลาง

สำเนาถูกต้อง

31/1/2567
(นายผู้จิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ลำไย

คดีหมายเลขดำที่ ๒๑๔๘/๒๕๖๕
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๕๐๒/๒๕๖๕

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองกลาง

วันที่ ๑๒ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { ประธานผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ฟ้องคดี
 { อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกกฎโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า สมาคมนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ เป็นนิติบุคคล ประเภทสมาคม จดทะเบียนต่อนายทะเบียนสมาคมจังหวัดกระบี่ ทะเบียนเลขที่ กบ ๙๔ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ มีข้อบังคับสมาคม ข้อ ๔.๓ กำหนดวัตถุประสงค์ว่า “ร่วมกัน พิจารณาและนำเสนอปัญหา แนวทางแก้ไข กรณีที่มีการออกกฎหมายหรือระเบียบอื่นใด ที่ขัดแย้ง/ซ้ำซ้อน กับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อหน่วยงานของรัฐ ที่เกี่ยวข้อง” ได้ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ขอให้ผู้ฟ้องคดีใช้อำนาจ ตามมาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อ ศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยกรณีระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ขัดหรือแย้ง กับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ โดยผู้ร้องเรียน เห็นว่า ๑. แม้ผู้ถูกฟ้องคดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกระเบียบดังกล่าวมาบังคับใช้กับผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากร

สำเนาถูกต้อง
ส่งเนาถูกต้อง
(นางสาวจิต แสงงาม)
05/11/63 (นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ
วอรรณุช พานรินทร์)
นิติกร

อึ้งต๋อง / รังนก...

[illegible]

I 2 00 2547

รังนกอีแอ่นก็ตาม แต่ระเบียบที่ออกมาใช้บังคับจะกำหนดเนื้อหาขัดแย้งกับพระราชบัญญัติ
 อารังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ เนื่องจากระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก
 ตามกฎหมายว่าด้วยอารังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มีสถานะลำดับชั้นของกฎหมายเป็นเพียงกฎ
 ที่ออกมาบังคับใช้ของฝ่ายปกครองเท่านั้น จึงมีศักดิ์ต่ำกว่าพระราชบัญญัติอารังนกอีแอ่น
 พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นโดยองค์กรรัฐสภาซึ่งเป็นฝ่ายนิติ
 บัญญัติ ดังนั้น หากข้อกำหนดของระเบียบซึ่งมีสภาพเป็นกฎหมายมีเนื้อหาขัดแย้งกับบทบัญญัติ
 แห่งพระราชบัญญัติ กฎนั้นย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมายและไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ ๒. กรณี
 ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้
 ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอารังนกอีแอ่น
 พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๑๑ ที่มีลักษณะกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น
 ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอารังนกอีแอ่น จึงขัดหรือแย้งกับ
 พระราชบัญญัติอารังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ โดยที่ระเบียบ
 กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง
 ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอารังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕
 ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ดำเนินการ
 ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้ยื่นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขอ
 ความเห็นชอบ” วรรคสาม กำหนดว่า “หากอธิบดีเห็นชอบ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ
 พร้อมทั้งให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอารังนกอีแอ่น...” วรรคสี่ กำหนดว่า “หากอธิบดี
 ไม่เห็นชอบ ให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเหตุผลของการไม่เห็นชอบการให้สัมปทาน
 การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น” และวรรคห้า กำหนดว่า “ดุลพินิจในการ
 ให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามวรรคสามและวรรคสี่ ให้เป็นที่สุด” เนื้อหาในส่วนนี้
 จึงขัดแย้งกับอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอารังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติ
 อารังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างชัดเจน เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๗ (๑) และ (๒) และมาตรา ๑๔
 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นที่มีอยู่ตามธรรมชาติ
 บนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บรังนก
 อีแอ่นในแต่ละจังหวัด ไม่ได้เป็นอำนาจหรือหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการทำ
 สัญญาสัมปทานอนุญาตให้เอกชนเก็บรังนกอีแอ่น เป็นสัญญาระหว่างคณะกรรมการพิจารณา
 จัดเก็บอารังนกอีแอ่น ผู้ให้สัมปทาน ฝ่ายหนึ่ง กับเอกชน ผู้รับสัมปทาน อีกฝ่ายหนึ่ง โดยนายก
 องค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามในสัญญาในฐานะผู้รับมอบอำนาจจากคณะกรรมการพิจารณา

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวอรนุช พานรินทร์)
 นิติกร

/จัดเก็บ...

จัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นเท่านั้น ไม่ได้ลงนามในฐานะคู่สัญญาผู้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้สัมปทาน เนื่องจากมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดว่า “ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบในการจัดเก็บอากรรังนกและมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ” ดังนั้น การที่ข้อ ๓ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นต้องยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อขอความเห็นชอบในการดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น จึงเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการดำเนินการให้สัมปทานอากรรังนกอีแอ่นนอกเหนือไปจากที่พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดไว้ และเป็นการก้าวล่วงไปใช้อำนาจการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้มาเป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี และ ๓. กรณีระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ที่กำหนดให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ โดยระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ กำหนดว่า “ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นจะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี ข้อ ๗ กำหนดว่า “การขออนุญาตตามข้อ ๖ ให้กระทำได้ เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นแก่ผู้ขออนุญาตในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมตามข้อ ๑๑ แล้ว” ข้อ ๑๗ วรรคสาม กำหนดว่า “กรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาต ให้แจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า” ผู้ร้องเรียนเห็นว่าเนื้อหาของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนนี้ที่กำหนดเงื่อนไขให้เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วต้องยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญาสัมปทาน และหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตตามคำขอนั้น ก็จะไม่ให้สิทธิเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญาสัมปทาน ทำให้เอกชนผู้ได้รับสัมปทานได้รับความเสียหาย ทำให้สัญญาสัมปทานที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นอนุญาตให้ผู้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง (นายสุจิตต์ แซ่กง)

อธิบดีกรมการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรุณช พานรินทร์)

นิติกร

/ตามมาตรา ๗ (๑)...

ตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่มีผลบังคับใช้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามข้อกำหนดในข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงขัดแย้งกับอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากเมื่อเอกชนได้ทำสัญญาสัมปทานแล้ว หากจะเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญาสัมปทาน ผู้ได้รับสัมปทานควรมีหน้าที่เพียงแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติฯ ทราบก่อนเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ตามข้อ ๑๙ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๓๑/๒๕๕๒ เรื่อง การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ที่ตอบข้อหารือของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่า เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทานแก่ผู้รับสัมปทานรายใดแล้ว ผู้รับสัมปทานดังกล่าว ก็สามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตที่ได้รับสัมปทานได้ ดังนั้น ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดแย้งกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ผู้ร้องเรียนมีหนังสือลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๕ ขอให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องขอให้ศาลปกครอง มีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบพิพาท

หลังจากนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มีคำวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนเลขดำที่ ๑๗๓๘/๒๕๖๕ ของสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ข้างต้น เป็นเรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๙๗๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นว่า ตามคำร้องเรียนเป็นการร้องเรียนว่ากฎของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย จึงอยู่ในอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่จะรับไว้พิจารณาและเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครอง เพื่อพิจารณาได้ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ กรณีนี้สามารถแยกพิจารณาได้เป็นสองประเด็นย่อย ดังนี้ (๑) ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นหรือไม่ เห็นว่า

สำเนาถูกต้อง
 สำเนาถูกต้อง (นายภูษิต แสง)
 อธิบดีวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)
 นิติกร

/อำนาจ...

อำนาจในการให้หรือเพิกถอนสัมปทานเก็บรังนกเป็นของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น แต่การที่ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว มีเนื้อหาในลักษณะกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ประสงค์จะให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน รวมถึงการกำหนดให้ดุลพินิจในการให้ความเห็นชอบเป็นที่สุด เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการให้สัมปทานอากรรังนกอีแอ่นนอกเหนือไปจากที่พระราชบัญญัติข้างต้นกำหนดไว้ และเป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีไปมีส่วนพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ในลักษณะที่มีอำนาจเหนือหรือแทรกแซงอำนาจของคณะกรรมการดังกล่าว เมื่อระเบียบข้างต้นมีสถานะเป็นกฎอันเป็นกฎหมายลำดับรอง ซึ่งมีศักดิ์ต่ำกว่ากฎหมายระดับพระราชบัญญัติ จึงไม่อาจขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ และ (๒) ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติข้างต้นหรือไม่ เห็นว่า การกำหนดให้เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วต้องยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนเข้าไปเก็บรังนก และหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาต เอกชนที่ได้ทำสัญญาสัมปทานแล้วก็ไม่มีสิทธิเข้าไปเก็บรังนกตามสัญญา ทำให้ได้รับความเสียหายและมีผลให้สัญญาสัมปทานไม่มีผลบังคับใช้ นอกจากนี้ ระเบียบดังกล่าว ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจออกระเบียบดังกล่าวหรือไม่ เห็นว่า บทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว เป็นการกำหนดกรณีการเก็บรังนกอีแอ่นไว้เป็นกรณีเฉพาะ ต่างจากการเก็บรังของสัตว์ป่าสงวนทั่วไป โดยผู้ที่ได้สัมปทานให้เก็บรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ เพียงแต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด บทบัญญัตินี้ดังกล่าวให้อำนาจออกระเบียบเพื่อกำหนดให้การปฏิบัติในการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเท่านั้น หาได้ให้อำนาจออกระเบียบกำหนดให้การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แต่อย่างใด ดังนั้น การที่ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้เอกชนที่ได้รับสัมปทานแล้ว ต้องยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน จึงเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อำนาจไว้ และขัดแย้งกับบทบัญญัตินี้ดังกล่าว ที่ประชุมผู้ตรวจการแผ่นดินจึงวินิจฉัยให้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือด่วนที่สุด ที่ ผผ.๐๗๐๒/๒๖๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงประธานศาลปกครองสูงสุด

สำเนาถูกต้อง
(นายภูษิต แสงง)

เพื่อเสนอเรื่องตามคำวินิจฉัยดังกล่าวพร้อมความเห็นต่อศาลปกครอง โดยอาศัยอำนาจตาม มาตรา ๒๓๑ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากร รังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ มีปัญหาความชอบด้วย พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ และพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม

๒. เพิกถอนระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการ เก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗

๓. มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยมีคำสั่งทุเลา การบังคับใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗

ศาลมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น

ผู้ฟ้องคดียื่นคำขอเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗ ขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้รับแจ้งจากสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ ตามหนังสือลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ และคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ ตามหนังสือ ที่ กบ ๕๑๐๐๑/๗ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ขอให้ผู้ฟ้องคดีพิจารณายื่นคำร้อง ต่อศาลปกครองกลางเพื่อขอวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา เพราะเกิดความเสียหาย อย่างร้ายแรงจากการประกาศใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง (นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

๐๕๐๙

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

/อากร...

ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษา ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗
 พุทธการบังคับใช้ ข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ
 ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย
 อากาศรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราว จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง
 เปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น และมีคำสั่งยกคำขอให้ศาลมีคำสั่งพุทธการบังคับใช้ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และ
 ข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้
 ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากาศรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕
 ไว้เป็นการชั่วคราวจนกว่าศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น ตามคำขอของผู้ฟ้องคดี
 ผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว คดีอยู่ระหว่างพิจารณาของศาลปกครองสูงสุด

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายเฉพาะที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

ส่วนนางอุกตอง
สำเนาอุกตอง (นายภักดี แซ่ก)

๐๘. รณรงค์วิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

/ซึ่งรัฐธรรมนูญ...

ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยมีเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ่มครอง และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อบังคับใช้กับผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น แต่ระเบียบที่ออกมาใช้บังคับจะกำหนดเนื้อหาขัดแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ เนื่องจากระเบียบดังกล่าว มีสถานะลำดับชั้นของกฎหมายเป็นเพียงกฎที่ออกมาบังคับใช้ของฝ่ายปกครองเท่านั้น จึงมีศักดิ์ต่ำกว่าพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้บทบัญญัติบางประการและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการสงวน การอนุรักษ์ การคุ้มครองการดูแลรักษา การฟื้นฟูสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกในข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสัตว์ป่าและพืชป่า ซึ่งมีผลทำให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว เพื่อจัดให้มีมาตรการควบคุมการครอบครอง การค้า การนำเข้า การส่งออก หรือการนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ จึงได้มีการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองรังของสัตว์ป่าในมาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครอง โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้” วรรคสอง บัญญัติว่า “ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง (นายวิชิต แซ่ก)

อส.วิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

/ในครอบครอง...

ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” วรรคสี่ บัญญัติว่า “คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” ซึ่งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้หมายถึง คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (๒) เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแลรักษาสภาพธรรมชาติทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า (๓) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (๔) กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการสวนสัตว์ (๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ (๖) ให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัตว์ป่า และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย (๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการ เห็นได้ว่าระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา พันธุ์สัตว์ป่า และแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นกฎหมายเฉพาะที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๖ ประกอบมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยมีเหตุผลและความจำเป็น

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้องฝ่ายกฤษฎีกา (แจ้ง)

อธิบดีกรมการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

ในการ...

ในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ่มครอง และบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน พระราชบัญญัตินี้จึงสอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตรายหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ อาศัยอำนาจตาม มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงเป็นการ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีศักดิ์ทางกฎหมายเทียบเท่า กับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบตาม พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ย่อมสามารถกระทำได้เพื่อประโยชน์ของทางราชการ ในการสงวน อนุรักษ์ คุ่มครอง ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสัตว์ป่า โดยการเข้าไปเก็บรังนก อีแอ่น ต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมของพื้นที่ว่ามีความเหมาะสมและจะไม่เกิดผลกระทบ ต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ ระเบียบดังกล่าวจึงกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอความเห็นชอบในการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น มีหน้าที่ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนก อีแอ่นหรือตามที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นมอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่ รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น เพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดี พิจารณาความเหมาะสมและผลกระทบต่อระบบนิเวศในการให้ความเห็นชอบสัมปทานการเก็บรังนก อีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งเป็นพื้นที่ในความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ที่มีเนื้อหากำหนดให้ ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ซึ่งเป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บ อากรรังนกอีแอ่น และมีส่วนในการพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ในลักษณะมีอำนาจเหนือหรือ แทรกแซงอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ดังนั้น จึงขัดหรือแย้งกับ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดี ให้การว่า เหตุผลของการออกระเบียบดังกล่าวเป็นไปเพื่อสงวน อนุรักษ์ คุ่มครอง และบำรุงรักษา เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ

สำเนาถูกต้อง
 (นางสาวอรุณช พานรินทร์)
 นิติกร

/ระบบ...

ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งออกโดยผู้ถูกฟ้องคดีผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เนื่องจากการเข้าไปดำเนินการสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้ความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงสมควรพิจารณาถึงความเหมาะสม ความคุ้มค่า เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาจากการให้สัมปทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่อาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า หากพื้นที่ดังกล่าวไม่เหมาะสมในการเก็บรังนกอีแอ่น ซึ่งต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ ในการเข้าไปในพื้นที่ดังกล่าว ต้องใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญของพนักงานเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นการเฉพาะในการตรวจสอบข้อเท็จจริงความเหมาะสม และผลกระทบต่อระบบนิเวศ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ทั้งที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เป็นพื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าเป็นพื้นที่ที่มีได้เป็นที่ดินแสดงกรรมสิทธิ์ตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะกำหนดให้เป็นพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ โดยออกเป็นประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย เมื่อประกาศมีผลบังคับแล้วให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะกำหนดในเรื่องดังกล่าวไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัติดังกล่าว การดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง เป็นการยื่นหนังสือขอความเห็นชอบเข้าไปดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และข้อ ๑๑ วรรคสาม กรณีผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ เป็นกรณีการให้ความเห็นชอบ

สำเนาถูกต้อง

สำเนาถูกต้อง (ผู้บังคับบัญชา)

อธิบดีกรมป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

/ซึ่งได้...

ซึ่งได้ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมและผลกระทบต่อระบบนิเวศที่อาจเกิดขึ้นจากการ
สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น โดยหากพื้นที่ที่มีความเหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ
สามารถดำเนินการได้ คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นก็สามารถดำเนินการ
ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการ
ให้หรือเพิกถอนสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น หรือพิจารณาการจัดเก็บและจัดสรรเงินอากรรังนก
อีแอ่นตามมาตรา ๗ (๑) (๒) และ (๑๔) แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐
สำหรับกรณีการไม่เห็นชอบของผู้ถูกฟ้องคดีในการอนุญาตให้เข้าไปดำเนินการสัมปทาน เนื่องจาก
การดำเนินการดังกล่าวอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติ
อย่างร้ายแรงในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงต้องพิจารณาว่า
พื้นที่นั้นมีความเหมาะสมในการให้สัมปทานหรือไม่ ประกอบกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น
พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙ กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องนำหลักเกณฑ์ และวิธีการ ในการ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของกรมป่าไม้ (ปัจจุบันเป็นอำนาจและหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่า และพันธุ์พืช) มาประกอบการพิจารณาออกหลักเกณฑ์ และวิธีการให้ผู้รับสัมปทานปฏิบัติ
เพื่อการสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น และมาตรา ๒๕ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ อันเป็น
หรืออาจเป็นอันตรายแก่นกอีแอ่น ไข่ของนกอีแอ่น หรือรังนก หรืออาจเป็นเหตุให้นกอีแอ่น
ละที่อยู่อาศัยไปจากเกาะหรือที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่มีรังนกอยู่ตามธรรมชาติ โดยความ
ดังกล่าวมิให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติตามหน้าที่ เมื่อพิจารณาแล้วทั้งสองมาตรา
ดังกล่าว มีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. ๒๕๖๒ คือเพื่อสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น ไข่และรังของนกอีแอ่น และพื้นที่หรือระบบ
นิเวศที่นกอีแอ่นอาศัยอยู่ ไม่ให้เกิดความเสียหาย และให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติตาม
ตามหน้าที่และอำนาจของตนในพื้นที่ได้ จึงเห็นว่าทั้งสองพระราชบัญญัติมิได้มีเจตนารมณ์หรือ
การให้อำนาจปฏิบัติการแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ขัดหรือแย้งกันแต่อย่างใด ดังนั้น ข้อ ๑๑
ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมิไว้
ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก
ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมิได้ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔
แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗
ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว มีเนื้อหากำหนดเงื่อนไขให้ประชาชนผู้ที่ได้ทำสัมปทาน
จะต้องยื่นคำขออนุญาตเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน ซึ่งหากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาต
ตามคำขอนั้น เอกชนผู้ที่ได้ทำสัมปทานรายนั้นก็ไม่สามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามสัญญา
สัมปทานได้ และทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ได้รับสัมปทาน ดังนั้น จึงขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗

สำเนาถูกต้อง
(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

๐๕๔๔ นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

นิติกร

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า พระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและ
เสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย ซึ่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดพื้นที่คุ้มครอง
สัตว์ป่าไว้ และตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดระเบียบกรมอุทยาน
แห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก
ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดให้
ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ถืออาศัยอำนาจของผู้รับ
อนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อเก็บรังนกอีแอ่นต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีก่อน
เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๓ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยไม่ได้รับ
อนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา ๖๗ ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า หรือเก็บหรือทำอันตราย
แก่รังของสัตว์ป่า และเพื่อเป็นการพิจารณาก่อนว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีอนุญาตให้ผู้ได้รับสัมปทาน
ตามพระราชบัญญัติรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จะไม่ก่อให้เกิด
ความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบกับบันทึกสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ในเรื่องเสร็จที่ ๗๓๑/๒๕๕๒ เรื่อง การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขต
ห้ามล่าสัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โดยคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) มีความเห็นว่า
เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นของแต่ละจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ในการ
ให้สัมปทานเก็บรังนก ตามพระราชบัญญัติรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๔ แห่ง
พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย
หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง ยกเว้นผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย
ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ถืออาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ
ที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งมีผลให้ผู้ได้รับ
อนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับในการเก็บ การทำอันตราย หรือมีไว้
ในครอบครองซึ่งรังของนกอีแอ่นอันเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครอง
สัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทาน
แก่ผู้รับสัมปทานรายใดแล้ว ให้ผู้รับสัมปทานดังกล่าวสามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตที่ได้รับ
สัมปทานได้ แม้ว่าเขตดังกล่าวจะถูกประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ก็ตาม แต่ในการเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น
ในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น ผู้รับสัมปทานจะต้องได้รับอนุญาต

สำเนาถูกต้อง

๐๘๕/

(นางสาวอรนุช พานรัตน์)

นิติกร

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/จากพนักงาน...

จากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๕๓ และต้องปฏิบัติตามระเบียบ
ที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. ๒๕๖๒ และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานให้ครบถ้วน ดังนั้น ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑
และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย
หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนก
อีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น
พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบ
กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง
ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕
มีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและ
คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อำนาจไว้ จึงขัดแย้งกับมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวนี้ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวกำหนดให้ผู้ได้รับสัมปทานตามกฎหมาย
ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นได้รับการยกเว้นกรณีการเก็บ การทำอันตรายหรือการมีไว้ในครอบครอง
ซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง ชนิดนกอีแอ่น หรือนกอีแอ่นกินรังเท่านั้น ซึ่งก่อนที่ผู้ได้รับสัมปทาน
จะสามารถดำเนินการเก็บรังของนกอีแอ่นได้ จะต้องมีการเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า
ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งก็คือเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า
ซึ่งมีบทห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใด ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการล่าสัตว์ป่า
และเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยไม่ได้รับอนุญาต ดังนั้น การที่
ผู้ถูกฟ้องคดีได้กำหนดระเบียบที่อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าว เพื่อเป็นการควบคุมการเข้าพื้นที่ การกำกับ ดูแล สัตว์ป่าและรังของสัตว์ป่า รวมถึง
ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น โดยข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗
เป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตหรือไม่อนุญาต ตามมาตรา ๕๓ กรณี
เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และมาตรา ๖๗ กรณีเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวน
และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ การออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก
ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่มีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่
มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ให้อำนาจไว้
ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น และด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
เนื้อหาในข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙๘

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ตามกฎหมาย...

ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด และเพื่อให้การสงวน การอนุรักษ์ การคุ้มครอง การบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการ สัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าว ได้รับการดูแล ปกป้อง ฟื้นฟู และเกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ผู้ได้รับสัมปทานจึงมีหน้าที่ต้อง ปฏิบัติตามข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้องในทั้งสองพระราชบัญญัติโดยเคร่งครัด และ ระเบียบดังกล่าวไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การของผู้ถูกฟ้องคดีว่า ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในความครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่ง ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเฉพาะในข้อ ๑๑ วรรคสี่ ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “การไม่เห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า” แสดงให้เห็นอย่างชัดแจ้งว่า ข้อ ๑๑ กำหนดให้การดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ซึ่งเป็น อำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติอากร รังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเป็นอำนาจของอธิบดีในการพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบการให้ สัมปทาน และโดยที่ข้อ ๑๑ นี้ อยู่ใน “หมวด ๒ การขออนุญาต” จึงควรกำหนดเนื้อหาของข้อ ๑๑ ให้เป็นเรื่องการขออนุญาตเข้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าจากอธิบดี ภายใต้กรอบของข้อ ๖ เท่านั้น ดังนั้น ที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้อำนาจในการให้หรือเพิกถอนสัมปทาน การเก็บรังนกอีแอ่น นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นพ้องด้วย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีได้ออกระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจในการพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบการให้สัมปทานรังนกอีแอ่น ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๕ มีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ คือเพื่อสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น ไข่และรังของนกอีแอ่น และพื้นที่หรือระบบนิเวศที่นกอีแอ่นอาศัยอยู่ ไม่ให้เกิดความเสียหาย และให้อำนาจเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจของตนในพื้นที่ได้ จึงเห็นว่าทั้งสองพระราชบัญญัติ มิได้มีเจตนารมณ์หรือการให้อำนาจปฏิบัติการแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ขัดหรือแย้งกันแต่อย่างใดนั้น การที่พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์ที่สอดคล้องกันเพื่อสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น ไข่และรังของนกอีแอ่น

สำเนาถูกต้อง

๐๙๕๕

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

ผู้รับถูกต้อง

(นายภูจิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/และพื้นที่...

และพื้นที่หรือระบบนิเวศที่นกอีแอ่นอาศัยอยู่ ไม่ให้เกิดความเสียหาย เป็นคนละประเด็นกับเรื่องระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ทั้งนี้ ระเบียบดังกล่าวมีสถานะลำดับชั้นของกฎหมายเป็นเพียงกฎ ได้กำหนดเนื้อหาขัดแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีสถานะลำดับชั้นของกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติ จึงเป็นกรณีกฎที่ศักดิ์ต่ำกว่าขัดกับพระราชบัญญัติที่มีศักดิ์สูงกว่า ซึ่งเป็นกรณีกฎของหน่วยงานของรัฐมีปัญหาความชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงเสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลปกครองเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๓๑ (๒) แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ระเบียบดังกล่าว กำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีศักดิ์ทางกฎหมายเทียบเท่ากับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ให้การเพื่ออธิบายว่าเหตุใดเนื้อหาของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น ไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าไว้ และตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อเก็บรังนกอีแอ่นต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีก่อน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๕๓ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และเพื่อเป็นการพิจารณาก่อนว่าหากผู้ถูกฟ้องคดีอนุญาตให้ผู้ได้รับสัมปทานตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ เข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและกระทบต่อระบบนิเวศในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบกับบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ในเรื่องเสร็จที่ ๗๓๑/๒๕๕๒ นั้น ผู้ฟ้องคดีไม่ประสงค์จะคัดค้านคำให้การในประเด็นนี้ แต่ประสงค์จะให้ศาลพิจารณาพิพากษาคดีในประเด็นนี้ต่อไป ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้การว่า ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไม่มีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่มาตรา ๑๔ วรรคสาม

สำเนาถูกต้อง

๐๕๔

(นางสาวอรนุช พานรินศิริ) นายก

นิติกร

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อำนาจไว้ นั้น มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติว่า “ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยออกรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ” ตามความในบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยออกรังนกอีแอ่นและผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เพื่อเก็บรังนกอีแอ่น ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีก่อน สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๓๑/๒๕๕๒ ที่ว่า “เมื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บออกรังนกอีแอ่น ได้ให้สัมปทานแก่ผู้รับสัมปทานรายใดแล้ว ให้ผู้รับสัมปทานดังกล่าวสามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ในเขตที่ได้รับสัมปทานได้ แม้ว่าเขตดังกล่าวจะถูกประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ก็ตาม แต่ในการเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น ผู้รับสัมปทาน จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๕๓ และต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานให้ครบถ้วน” ดังนั้น มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบกำหนดเรื่องการอนุญาตให้ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น เข้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยออกรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้การดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดี จึงเป็นการออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยออกรังนกอีแอ่น เข้าไปหรือกระทำการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เกินกว่าที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม ได้ให้อำนาจไว้

ผู้ถูกฟ้องคดีให้การเพิ่มเติมว่า รัฐมีหน้าที่สำคัญคือการบริหารจัดการเพื่อความผาสุกของประชาชนโดยรวม ด้วยการจัดบริการสาธารณะเป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกันรัฐยังมีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการสร้างสมดุลในความต้องการของประชาชน โดยมีเครื่องมือคือกฎหมาย ดังนั้น รัฐจำเป็นต้องออกกฎหมายเพื่อควบคุมประชาชนในสังคมหรือควบคุมความต้องการของปัจเจกชนให้ใช้สิทธิเท่าที่จำเป็นและต้องไม่รบกวนผู้อื่น แต่ในขณะเดียวกันภายใต้สถานการณ์ของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลง รัฐต้องควบคุมเพื่อก่อให้เกิดภาวะหรือผลกระทบที่เกิด

สำเนาถูกต้อง

๐๙/๕

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสง)

/ต่อประชาชน...

ต่อประชาชนโดยส่วนรวมให้น้อยที่สุด และเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงมีหลักการในการมอบอำนาจให้องค์กรบริหารสามารถออกกฎหมายได้ นั่นคือการออกกฎหมายลำดับรอง ซึ่งเป็นวิธีที่ฝ่ายนิติบัญญัติมอบให้องค์กรอื่นทำการออกกฎหมายหรือข้อบังคับของตนแทนตน และกฎข้อบังคับนั้นมีผลบังคับเสมือนว่าได้ออกโดยผู้มอบอำนาจ ซึ่งการออกกฎหมายไม่ได้จบลงเมื่อพระราชบัญญัติได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ในพระราชบัญญัติหนึ่ง ๆ จะมีบทบัญญัติที่ฝ่ายนิติบัญญัติมอบหมายให้ฝ่ายบริหาร ฝ่ายปกครอง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย กำหนดรายละเอียดของการบังคับใช้กฎหมาย ในการนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้ทำหน้าที่ออกระเบียบและกฎหมายตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงมีหน้าที่ต่อเนื่องที่จะต้องพิจารณายกร่างรายละเอียดในสิ่งที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ เพื่อให้มีการใช้กฎหมายที่มีความสมบูรณ์ตามเจตนารมณ์และข้อกำหนดในกฎหมายแม่บทขึ้นมา กล่าวคือ กฎหมายแม่บทได้สร้างเค้าโครงขึ้นมาแล้วกฎหมายลำดับรองก็สร้างรายละเอียดของกฎหมายให้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเหตุผลที่ให้มีกฎหมายลำดับรองหรือระเบียบที่ออกตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วและรองรับความต้องการของประชาชนผู้ใช้ประโยชน์จากพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นเครื่องมือในการบริหารอันเป็นผลจากความซับซ้อนของระบบการปกครองที่ต้องการความเหมาะสมและความรวดเร็ว โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมและหลักการรับผิดชอบร่วมกันของภาคประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การตรากฎหมายในระดับพระราชบัญญัติจึงเป็นเพียงการกำหนดกรอบของสิทธิหน้าที่ของประชาชน และมอบให้ฝ่ายบริหารไปกำหนดรายละเอียดเป็นกฎหมายลำดับรองต่อไป แต่เนื่องจากหลักในการควบคุม กำกับ ดูแลสัตว์ป่า รังของสัตว์ป่าในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าตามหลักวิชาการป่าไม้ ไม่สามารถกำหนดรายละเอียดไว้ในพระราชบัญญัติได้ทุกเรื่องจึงเป็นเหตุที่ว่าเนื้อหาของกฎหมายที่ออกในระดับพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ มีเนื้อหาที่สั้นและกระชับไม่ยาวเกินความจำเป็น เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและเวลาในการตรวจพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติ จึงต้องมอบรายละเอียดให้แก่ผู้ชำนาญหรือผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ฝ่ายบริหาร ซึ่งหมายถึงกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นผู้กำหนด ซึ่งสามารถปรับกฎหมายให้เข้ากับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบันได้ อีกทั้งกฎเกณฑ์ในกฎหมายหากนำมากำหนดเป็นพระราชบัญญัติแล้วผลที่ตามมาคือ มีความเคร่งครัดตายตัวขาดความยืดหยุ่นไม่เหมาะสมกับกาลสมัย กฎหมายลำดับรองจึงมีส่วนช่วยให้มีการใช้กฎหมายที่เหมาะสมกับกาลสมัยได้ เพื่อให้สามารถใช้กฎหมายนั้นบังคับได้ทันต่อการแก้ไขสถานการณ์ที่กระทำหรือมีผล

สำเนาถูกต้อง

/ต่อสิทธิ...

๐๕/๕

(นางสาวอรุณช พานรินทร์)

นิติกร

ส่วนนางถูกต้อง
 (นางสุจิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

ต่อสิทธิประโยชน์ของประเทศ และสามารถกำหนดมาตรการที่เหมาะสมกับกรณีได้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงได้นำหลักเกณฑ์ในการบริหารรัฐกิจมาใช้กำหนดขั้นตอนในการตรากฎหมายหรือระเบียบดังกล่าวขึ้นเพื่อให้เกิดผลตามที่มุ่งหวัง ดังนั้น ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นระเบียบข้อบังคับ หรือข้อกำหนด ที่เป็นรายละเอียดวิธีการและการประสานงานของหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีความชัดเจน และกำหนดขั้นตอนอย่างเป็นระบบ เนื่องจากการกำหนดให้องค์กรปกครองท้องถิ่นที่ประสงค์จะให้สัมปทานรังนกต้องขอความเห็นชอบจากอธิบดี ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว สอดคล้องกับเจตนารมณ์พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ อันเป็นกฎหมายแม่บทได้ให้อำนาจว่าต้องออกระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อกำหนดในเรื่องใดบ้าง ตามหลักความจำเป็นในการตรากฎหมายที่เป็นการตรวจสอบกฎหมายที่จะมีขึ้นว่าไม่เป็นการเพิ่มภาระของรัฐบาลเกินความจำเป็นหรือเกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามหลักความได้สัดส่วน ซึ่งจะต้องใช้อำนาจอย่างเหมาะสมโดยยึดหลักความจำเป็น ความสมดุล และไม่สร้างภาระให้แก่ประชาชนเกินควร สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ และมีความชัดเจนเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากบทบัญญัติหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับก่อนหน้าได้อย่างสัมฤทธิ์ผล และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมสูงสุดเมื่อเทียบกับภาระหน้าที่ที่เกิดกับประชาชน รวมถึงสิทธิเสรีภาพที่ประชาชนจะต้องถูกจำกัด สอดคล้องตามหลักวิชาการป่าไม้ ที่ต้องมีการควบคุม กำกับ ดูแลอนุรักษ์ ปืนฟู สัตว์ป่า รังของสัตว์ป่า รวมถึงพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าในทุกพื้นที่ เนื่องจากเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าที่ถูกกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายให้เป็นประโยชน์กับประชาชนโดยทั่วไป จึงมีความสำคัญมากกว่ากฎหมายที่มีผลบังคับใช้เฉพาะประชาชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดกับประชาชนส่วนรวมและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของชาติโดยไม่อาจแก้ไขได้ภายหลัง จากข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และเหตุผลดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น การอนุญาตให้ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นสามารถเข้าไปดำเนินการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้นั้น เป็นการบังคับใช้กฎหมายเฉพาะกลุ่มบุคคลผู้ได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะและอนุญาตให้สามารถกระทำการได้ในบริเวณพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตเป็นการเฉพาะด้วย ไม่ได้เป็นบทที่นำมาใช้บังคับกับประชาชนเป็นการทั่วไป การกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการได้รับสัมปทานรังนกในเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของสัญญาสัมปทาน รวมไปถึงระเบียบและกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับพระราชบัญญัติ

สำเนาถูกต้อง

๐๕๔๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/อากร...

อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๔ กำหนดให้ผู้รับสัมปทานต้องสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่นตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้นำหลักเกณฑ์ และวิธีการในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของกรมป่าไม้ ซึ่งหมายถึงระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มาประกอบการพิจารณาด้วย การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ข้อ ๑๑ วรรคสี่ ของระเบียบดังกล่าว ซึ่งใช้ถ้อยคำว่า “การไม่เห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า” นั้น ถ้อยคำดังกล่าวเป็นบทต่อเนื่องถึงความในข้อ ๑๑ ซึ่งเป็นบทที่ให้องค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีความประสงค์จะให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นขอความเห็นชอบ และเป็นการให้ความเห็นชอบก่อนการประมูลและให้สัมปทานรังนกอีแอ่นเท่านั้น จึงเป็นการขอความเห็นชอบพื้นที่การให้สัมปทานก่อนการพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ไม่ได้เป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้สัมปทานแทนคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ อำนาจในการพิจารณาให้สัมปทานรังนกอีแอ่นยังคงเป็นของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น และหากองค์กรปกครองท้องถิ่นได้ให้สัมปทานแก่ผู้ได้รับสัมปทานรายใดแล้ว ผู้ได้รับสัมปทานนั้นต้องมาขออนุญาตเข้าพื้นที่จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการในการเข้าไปหรือกระทำการใด ๆ ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติไว้ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่พลเมืองไทยเมื่อจะดำเนินการใดในพื้นที่ใด ๆ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องทุกฉบับอยู่แล้ว จึงเป็นคนละประเด็นและฟังไม่ได้ว่าระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และระเบียบดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบกับได้ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งเป็นการกำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งมีศักดิ์ของกฎหมายเทียบเท่ากันคือในชั้นพระราชบัญญัติและผ่านการพิจารณาอย่างรอบคอบและเหมาะสมตามเจตนารมณ์ของการตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้ว ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านคำให้การว่า ระเบียบดังกล่าวมีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่าพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๔ วรรคสาม ได้ให้อำนาจไว้ นั้น มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว กำหนดให้ผู้ได้รับสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นได้รับการยกเว้นกรณีการเก็บ การทำ

สำเนาถูกต้อง

อรุณ

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

ทษช
(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/อันตราย...

อันตราย หรือการมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดนกอีแอ่น หรือนกแอ่นกินรัง เท่านั้น ซึ่งผู้ได้รับสัมปทานดังกล่าวสามารถเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตที่ได้รับสัมปทานได้ แม้จะเป็นเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทานให้ครบถ้วน กล่าวคือผู้รับสัมปทานต้องปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ที่ได้รับสัมปทานทุกฉบับ รวมถึงระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กรณีนี้ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงออกระเบียบดังกล่าว ทั้งในเรื่องของการให้ความเห็นชอบพื้นที่การให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่น และการขออนุญาตเข้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าของผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ในการควบคุม กำกับ ดูแล ผู้ได้รับอนุญาต รวมถึง เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนทั่วไปที่ต้องใช้พื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายและรักษาความสงบเรียบร้อย รวมไปถึงการปกป้องฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเป็นสำคัญ ดังนั้น การออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่มีลักษณะเป็นการออกระเบียบเกินกว่าที่มาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้อำนาจไว้ และชอบด้วยกฎหมายแล้ว

สมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้ชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า ปัจจุบันสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้มีสมาชิกเป็นบุคคลจำนวน ๑๒๑ คน และมีสมาชิกที่เป็นกรรมการผู้จัดการผู้มีอำนาจของนิติบุคคลจำนวน ๕ ราย ซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานจัดเก็บรังนกอีแอ่นในแต่ละจังหวัด คือ ๑. บริษัท รังนก กระบี่ จำกัด ผู้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ๒. บริษัท รังนก สตูล จำกัด ผู้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นในพื้นที่จังหวัดสตูล ๓. บริษัท รังนก ตรัง จำกัด ผู้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นในพื้นที่จังหวัดตรัง ๔. บริษัท รังนก อันดามัน จำกัด ผู้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นในพื้นที่จังหวัดพังงา และ ๕. บริษัท สยามเนสต์ ๒๐๒๒ จำกัด ผู้รับสัมปทานรังนกอีแอ่นในพื้นที่จังหวัดพัทลุง ซึ่งเป็นสมาชิกที่ต้องเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งอยู่ในอำนาจควบคุมดูแลของผู้ถูกฟ้องคดี เมื่อสมาชิกของสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติได้ใช้สิทธิตามสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นแต่ละจังหวัดตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ปรากฏว่าสมาชิกของสมาคมไม่สามารถเข้าไปเฝ้าดูแลรักษา อนุรักษ์ รักษา

สำเนาถูกต้อง

๐๙/๕

(นางสาวอรุณฯ พานรินทร์)

นิติกร

(นายวิชิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/พินิจนกอีแอ่น...

พันธุ์นกอีแอ่นได้ตามสัญญาสัมปทานและตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจากกฎระเบียบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ที่ได้ออกมานั้น ช้าซ้อนและขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นปัญหาอุปสรรคต่อสมาชิกผู้รับสัมปทานจัดเก็บรังนกอีแอ่นในหลายจังหวัด ซึ่งสมาชิกของสมาคมได้ยื่นการร้องเรียนต่อหน่วยงานราชการ และได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองสงขลาและศาลปกครองภูเก็ต โดยสมาชิกของสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นซึ่งเป็นผู้ได้รับสิทธิสัมปทานโดยถูกต้องตามกฎหมายจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บการรังนกอีแอ่นแต่ละจังหวัดจะต้องเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา หมู่เกาะพีพี และอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา อยู่ในเขตจังหวัดกระบี่ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา อุทยานแห่งชาติตะรุเตา และอุทยานแห่งชาติทะเลบัน อยู่ในเขตจังหวัดสตูล อุทยานแห่งชาติหาดเจ้าไหม อยู่ในเขตจังหวัดตรัง อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อยู่ในเขตจังหวัดพังงา เกาะสี่ เกาะห้าอยู่ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า อยู่ในเขตจังหวัดพัทลุง ในการที่สมาชิกสมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติภาคใต้จะเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในแต่ละครั้งหรือแต่ละรอบ สมาชิกของสมาคมซึ่งเป็นผู้รับสัมปทานจะแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓๐ วันเพื่อขออนุญาตจากประธานคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บการรังนกอีแอ่นจังหวัดรับทราบทุกครั้ง ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาสัมปทานแต่ละจังหวัด อีกทั้งเขตสัมปทานที่เป็นพื้นที่เกาะรังนกที่อยู่ในทะเล ที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่อยู่ในความดูแลรักษาของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สมาชิกของสมาคมผู้รับสัมปทานในพื้นที่ดังกล่าวก็จะมีหนังสือแจ้งหัวหน้าอุทยานแห่งชาติทุกครั้งก่อนที่จะเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นที่อยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามเงื่อนไขแนบท้ายใบอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นเข้าไปในอุทยานแห่งชาติของผู้ถูกฟ้องคดี

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บการรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ชี้แจงตามคำสั่งศาลว่าในการพิจารณาให้สัมปทานเก็บการรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ ได้ดำเนินการ ดังนี้ ก่อนบังคับใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยการรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ นั้น มีขั้นตอนคือ เมื่อผู้รับสัมปทานรายใดได้รับสัมปทานให้จัดเก็บการรังนกอีแอ่นแล้วผู้รับสัมปทานจะต้องดำเนินการขออนุญาตให้เข้าไปในเขตอุทยานแห่งชาติเพื่อเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วย

สำเนาถูกต้อง

๐๙

(นางสาวอรุณช พานรินทร์)

นิติกร

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/การเก็บ...

การเก็บหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ หลังจากทีระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ในวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ นั้น การที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นแต่ละจังหวัดจะพิจารณาให้สัมปทานแก่เอกชนรายใดเข้าเก็บรังนกอีแอ่นภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ามีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก่อนที่จะมีการใช้บังคับระเบียบดังกล่าว คือ ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าให้ยื่นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อให้ความเห็นชอบ และวรรคท้ายกำหนดไว้ว่าดุลพินิจในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามวรรคสามและวรรคสี่ให้เป็นที่สุดซึ่งเป็นการออกระเบียบที่ขัดกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามความในมาตรา ๑๔ ที่ให้อำนาจคณะกรรมการในการสัมปทานเก็บรังนกที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ปัจจุบันสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดกระบี่จะสิ้นสุดลงในวันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๖ ในระหว่างที่ยังไม่ได้มีการวินิจฉัยเกี่ยวกับความชอบด้วยกฎหมาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ ซึ่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บเงินอากรรังนก และมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดกระบี่ หรือตามที่คณะกรรมการดังกล่าวมอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการคณะกรรมการดังกล่าว ตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มีความจำเป็นต้องดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายหรือเกิดผลกระทบต่อผู้รับสัมปทานในภายภาคหน้า จึงได้ดำเนินการขอความเห็นชอบในการดำเนินการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าในเขตจังหวัดกระบี่ต่อผู้ถูกฟ้องคดีเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ในส่วนของการสัมปทานอากรรังนกอีแอ่นของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งใช้บังคับในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด รวม ๙ จังหวัด ก่อนมีการประกาศใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ แต่ละจังหวัดสามารถจัดเก็บอากรรังนก และนำเงินรายได้ไปพัฒนาตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ของราชการ สามารถสรุปได้ ดังนี้ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์สามารถจัดเก็บอากร

สำเนาถูกต้อง

๐๙/๕

(นางสาวอรนุช พานรินทา) ถูกต้อง

นิติกร

(นายภูจิต แสงง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/รังนก...

รังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท จังหวัดชุมพรสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท จังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท จังหวัดพัทลุงสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๔๕๐ ล้านบาท จังหวัดกระบี่สามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๑๓๕ ล้านบาท จังหวัดตรังสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๑๘๐ ล้านบาท จังหวัดพังงาสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๑๔๓ ล้านบาท จังหวัดสตูลสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๗๐ ล้านบาท จังหวัดตราดสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๑๐ ล้านบาท โดยหลังมีการประกาศใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่ละจังหวัดไม่สามารถดำเนินการประมูลจัดเก็บอากรรังนกในเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ หรือดำเนินการประกาศประมูล แต่ไม่มีบุคคลสนใจยื่นประมูลเนื่องจากติดปัญหาตามระเบียบดังกล่าว ที่มีผลใช้บังคับทำให้ราชการเสียหาย ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปัจจุบันไม่มีผู้รับสัมปทาน จังหวัดชุมพรเหลือ ๑ สัญญา อีก ๔ สัญญา ปัจจุบันไม่มีผู้ยื่นประมูล จังหวัดสุราษฎร์ธานี ปัจจุบันไม่มีผู้ยื่นประมูล จังหวัดพัทลุงสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๔๕๐ ล้านบาท (ก่อนระเบียบฯ ใช้บังคับ) จังหวัดกระบี่อยู่ระหว่างดำเนินการประมูล (สัญญาสิ้นสุด ๑๔ เมษายน ๒๕๖๖) จังหวัดตรัง ๒ สัญญาสามารถจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในเขตจังหวัด โดยการประมูลเงินอากรไต้วงเงินประมาณ ๔๐ ล้านบาท ส่วนจังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด ปัจจุบันไม่มีผู้ยื่นประมูล ดังนั้นเห็นได้แจ้งชัดว่าการที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเฉพาะความตามข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ มาใช้บังคับเกี่ยวกับการสัมปทานอากรรังนกอีแอ่นทำให้ราชการไม่สามารถดำเนินการประมูลเงินอากรรังนก หรือดำเนินการจัดเก็บเงินอากรรังนกได้ในทันทีทันใดที่สิ้นสุดระยะเวลาตามสัญญาสัมปทาน ทำให้ราชการได้รับความเสียหาย

สำเนาถูกต้อง

อรุณ

(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/อย่างร้ายแรง...

อย่างร้ายแรง เนื่องจากไม่สามารถนำเงินไปพัฒนาภายใต้อำนาจหน้าที่ได้ เพราะการสัมปทานขาดตอนในช่วงว่างเว้นการสัมปทาน มีการลักขโมยรังนกทำให้รังนกเสียหาย นกย้ายที่อยู่เนื่องจากไม่มีรังนก จึงไม่มีผู้สนใจที่จะยื่นประมูล ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้ส่วนราชการต้องจัดคนเฝ้าดูแลรักษาเกาะ ก่อให้เกิดภาระและค่าใช้จ่าย และได้รับความเสียหายดังกล่าวมาแล้วในข้างต้น และเห็นได้ว่าการออกระเบียบดังกล่าวมาใช้บังคับเป็นอุปสรรคและปัญหาในการดำเนินการประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่น และสร้างความเสียหายให้กับราชการอย่างร้ายแรง ทั้งเป็นการออกระเบียบที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดตรังชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า ได้ตรวจสอบการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดตรังแล้ว ปรากฏว่าพื้นที่การให้สัมปทานไม่อยู่ในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า (เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ก่อนดำเนินการให้สัมปทานแก่เอกชนจึงไม่ต้องดำเนินการขอความเห็นชอบ ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ และหลังจากการให้สัมปทานกับเอกชนแล้ว ผู้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น ไม่ต้องยื่นคำขออนุญาตตามข้อ ๑๓ ของระเบียบเดียวกัน ดังนั้น การออกกฎฉบับดังกล่าวจึงไม่ส่งผลกระทบต่อการให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดตรังแต่อย่างใด

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพังงาชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า ก่อนที่ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น ในการดำเนินการให้สัมปทานมีขั้นตอนคือ เมื่อผู้รับสัมปทานรายใดได้รับสัมปทานให้จัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นแล้ว ผู้รับสัมปทานจะต้องดำเนินการขออนุญาตให้เข้าไปในอุทยานแห่งชาติเพื่อเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยการเก็บหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่หลังจากที่ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ นั้น มีขั้นตอนปฏิบัติเพิ่มเติมในส่วนของการขออนุญาตให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า โดยในข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดี

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙

(นางสาวอรนุช-พานรินทร์) สำนักราชเลขาธิการ

นิติกร

(นายสุจิตต์ แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ก่อนเปิด...

ก่อนเปิดสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบแล้ว ผู้รับสัมปทานต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน จึงจะมีสิทธิเข้าไปพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าว จึงเป็นบทบัญญัติที่สร้างความแน่นอนของพื้นที่เพื่อให้สิทธิแก่ ผู้ได้รับสัมปทานเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น โดยระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขอความเห็นชอบก่อนเปิด สัมปทานไว้ แต่กำหนดให้การขออนุญาตเข้าไปพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อเก็บรังนกเป็นหน้าที่ ของผู้ได้รับสัมปทาน สิทธิในการเข้าไปเก็บรังนกของผู้รับสัมปทานจึงไม่แน่นอน เนื่องจากต้องให้ ผู้ถูกฟ้องคดีอนุญาตก่อน หากผู้ถูกฟ้องคดีไม่อนุญาต ผู้รับสัมปทานก็ไม่มีสิทธิเข้าไปเก็บรังนก แม้พื้นที่ดังกล่าวจะเป็นพื้นที่แนบท้ายสัญญาสัมปทานอากรรังนกอีแอ่น ส่วนข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๐ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับ อนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และข้อ ๑๗ ระเบียบกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มีบทบัญญัติ ลักษณะเดียวกัน คือ กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่นในเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ต้องชำระค่าธรรมเนียม/ค่าตอบแทนก่อน จึงจะมีสิทธิเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น โดยระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่น เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายสัมปทาน อัตรา ๕๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วย อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังมีได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไว้ จึงต้องใช้ค่าธรรมเนียมอัตราเดิม คือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท ไปพลางก่อน ตามมาตรา ๑๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและ คุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีข้อสังเกตว่า ความในวรรคท้ายของข้อ ๑๗ กำหนดว่า “กรณีที่มี คำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า” เห็นว่า เมื่อองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นหนังสือต่อผู้ถูกฟ้องคดี เพื่อขอความเห็นชอบดำเนินการให้สัมปทาน การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ตามข้อ ๑๑ และผู้ถูกฟ้องคดีเห็นชอบตามข้อ ๗ ผู้ได้รับสัมปทานมีหน้าที่ยื่นคำขออนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดี และชำระค่าธรรมเนียมเพื่อเข้าไปเก็บ รังนกอีแอ่น ตามข้อ ๖ ประกอบข้อ ๑๗ แต่บทบัญญัติในวรรคท้ายของข้อ ๑๗ บัญญัติให้สิทธิ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้รับสัมปทานเข้าไปเก็บรังนกในเขตพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้อีก ทั้งที่ผู้ถูกฟ้องคดีให้ความเห็นชอบกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว ดังนั้น เมื่อองค์กรปกครอง

สำเนาถูกต้อง

๐๘๙๔

(นางสาวอรนุช-พานรินทร์) ส่วนนิติกร

นิติกร

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ส่วนท้องถิ่น...

ส่วนท้องถิ่นเปิดประมูลและมีผู้ชนะการประมูลสัมปทานอากรรังนกอีแอ่น ผู้ชนะการประมูลย่อมมีสิทธิเข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าที่ถูกฟ้องคดีให้ความเห็นชอบตามคำขอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเห็นว่า บทบัญญัติวรรคท้ายของ ข้อ ๑๗ ขัดกับข้อ ๖ ข้อ ๗ และ ข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยในปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพังงา ได้ดำเนินการให้ประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นท้องที่จังหวัดพังงา มีพื้นที่เฉพาะนอกเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติและนอกเขตพื้นที่อนุรักษ์ตามกฎหมาย

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า จังหวัดพัทลุงเป็น ๑ ใน ๙ จังหวัด ที่มีการดำเนินการเปิดประกาศประมูลให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น ซึ่งต้องดำเนินการไปตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่บัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ไว้ตามมาตรา ๔ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ โดยในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุง มีผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุงเป็นประธานกรรมการจะมีการปฏิบัติงานในรูปของมติที่ประชุมคณะกรรมการ โดยมีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพัทลุงเป็นหน่วยงานทางธุรการ ในส่วนของการได้มาซึ่งสัญญาสัมปทานรังนกอีแอ่นนั้น การได้มาซึ่งสัญญาสัมปทานเงินอากรรังนกอีแอ่นจะดำเนินการตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยในการออกประกาศประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่น ซึ่งจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขต่าง ๆ ในประกาศประมูลจะต้องผ่านการพิจารณาและความเห็นชอบร่วมกันของที่ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุง สำหรับการทำสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดพัทลุงที่ผ่านมา การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นของจังหวัดพัทลุง ซึ่งอยู่ในพื้นที่หมู่เกาะสี่ - เกาะห้า ตำบลเกาะหมาก อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง โดยหลังจากพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มีผลบังคับใช้ จังหวัดพัทลุงได้มีการดำเนินการประมูลให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นที่ผ่านมาแล้ว ๔ สัญญาสัมปทาน โดยครั้งหลังสุดเป็นการดำเนินการประมูลหาผู้รับสัมปทานเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งคณะกรรมการได้มีการดำเนินการออกประกาศประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด อันเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยในปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุง ได้ทำสัญญาสัมปทานกับบริษัท สยามเนสต์ ๒๐๒๒ จำกัด ซึ่งเป็นผู้เสนอราคาประมูลสูงสุดเป็นจำนวนเงินอากรจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สำเนาถูกต้อง

๐๙๕

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายชิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ระยะเวลา...

ระยะเวลาสัมปทาน ๕ ปี ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๙ ได้ลงนามในสัญญาสัมปทานเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ สรุปได้ว่า การดำเนินการให้ได้มาซึ่งผู้รับสัมปทาน คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงได้ดำเนินการปฏิบัติขั้นตอนประมวลตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาโดยตลอดก่อนที่จะมีระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป โดยหลังจากระเบียบดังกล่าวใช้บังคับแล้ว คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงยังไม่เคยมีการประกาศประมวลเงินอากรรังนกอีแอ่น และทำสัญญาสัมปทานแต่อย่างใด ส่วนการส่งมอบพื้นที่และการเข้าเก็บรังนกอีแอ่นของผู้ได้รับสัมปทาน เมื่อผู้รับสัมปทานได้ลงนามในสัญญาสัมปทาน คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงก็ทำการส่งมอบพื้นที่เกาะสัมปทานให้แก่ผู้รับสัมปทานเพื่อดำเนินการดูแลและเก็บรังนกอีแอ่น โดยผู้รับสัมปทานจะเก็บรังนกอีแอ่นได้ไม่เกินปีละสามครั้ง ตามเงื่อนไขที่กำหนดในสัมปทาน ตามในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และเป็นตามสัญญาสัมปทานข้อ ๙ และข้อ ๑๔ ที่กำหนดไว้ ดังนี้ “ข้อ ๙ การเก็บรังนกอีแอ่นให้ผู้รับสัมปทานเก็บได้ไม่เกินปีละ ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ในระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ครั้งที่ ๓ ในระหว่างเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน แต่การเก็บรังนกอีแอ่นในครั้งที่ ๓ ผู้รับสัมปทานจะลงมือเก็บรังนกอีแอ่นได้ก็ต่อเมื่อลูกนกอีแอ่นซึ่งอยู่ในรังได้บินไปหมดแล้ว นอกจากระยะเวลาที่กำหนดไว้ห้ามผู้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นเว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงเป็นลายลักษณ์อักษร” “ข้อ ๑๔ ผู้รับสัมปทานจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเก็บรังนกอีแอ่นแต่ละครั้ง ตามกำหนดเวลาในสัญญาข้อ ๙ เพื่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุงจะได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบและควบคุมการเก็บรังนกอีแอ่น และผู้รับสัมปทานจะต้องอำนวยความสะดวกและยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจตราการดำเนินการของผู้รับสัมปทานตามสัญญานี้ตลอดจนถึงการตรวจนับและชั่งรังนกอีแอ่นที่เก็บได้ เมื่อการเก็บรังนกอีแอ่นได้สิ้นสุดลงในแต่ละครั้ง ผู้รับสัมปทานต้องยื่นบัญชีแสดงชนิดรังนกอีแอ่นและน้ำหนักรังนกอีแอ่นที่เก็บได้ต่อคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดพัทลุง ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดกำหนดการเก็บรังนกในแต่ละงวดบัญชีนั้น โดยแยกเป็นรายเกาะ ให้ปรากฏรายละเอียดว่าการจัดเก็บรังนกอีแอ่นครั้งใดได้จำนวน ชนิดของรังนกอีแอ่นชั้นที่เท่าใด (ตามลำดับชั้นรังนกอีแอ่นซึ่งเป็นความนิยมของตลาด) เป็นจำนวนและน้ำหนักเท่าใด” โดยความแตกต่างเมื่อมีการ

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙๐

(นางสาวอรนุช พานรินทร์) สำเนาถูกต้อง

นิติกร

(นายภูจิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ประกาศ...

ประกาศใช้ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าวจะเห็นได้ว่าผู้เห็นชอบให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น คือผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งอาจมีความแตกต่างหรือขัดแย้งกันกับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากร รังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งกำหนดให้ผู้เห็นชอบให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นคือคณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นแต่ละจังหวัด

คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลชี้แจงตามคำสั่งศาลว่า เกาะที่ให้จัดเก็บรังนกอีแอ่นตามสัมปทานรังนกอีแอ่นท้องที่จังหวัดสตูล มีจำนวน ๑๐ เกาะ ดังนี้ (๑) เกาะปริ่มนา (Ko Pratmana) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลปุย อำเภอมือสตู จังหวัดสตูล อยู่ใน เขตอุทยานแห่งชาติทะเลบัน (๒) เกาะกูยิส (Ko Kuyit) หรือเกาะขมิ้น (Ko Khamin) ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๓ ตำบลปุย อำเภอมือสตู จังหวัดสตูล อยู่ในเขตป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ (๓) เกาะการ้าฟ (Ko Garaf) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ตำบลปุย อำเภอมือสตู จังหวัดสตูล ในเขตป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ (๔) เกาะเลตอง (Ko Laetong) หรือเกาะ เบลิตุงเบซา (Ko Belitung Besa) ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอมือสตู จังหวัด สตูล ในเขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา (๕) เกาะลิดีใหญ่ (Ko Lidi Yai) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา (๖) เกาะตามะ (Ko Ta ma) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา (๗) เกาะตุงกู (Ko Tung Ku) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลแหลม อำเภอละงู จังหวัดสตูล ในเขตอุทยาน แห่งชาติหมู่เกาะเกตรา (๘) เกาะลามะ (Ko Lama) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล ในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา (๙) เกาะตะบัน (Ko Taban) ตั้งอยู่ที่ตำบล ขอนคลาน อำเภอยี่งอ จังหวัดสตูล ในเขตป่าไม้ ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ (๑๐) เกาะปอย (Ko Poy) หรือเขาปอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลขอนแก่น อำเภอยี่งอ จังหวัดสตูล ในเขตป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ สำหรับเกาะที่ให้จัดเก็บรังนกอีแอ่นตาม สัมปทานรังนกอีแอ่นท้องที่จังหวัดสตูลทั้ง ๑๐ เกาะ ทั้งหมดจะอยู่ในทะเลอันดามัน ซึ่งตั้งอยู่ใน เขตอุทยานแห่งชาติตะรุเตา จำนวน ๑ แห่ง คือ เกาะเลตอง (Ko Laetong) หรือเกาะเบลิตุงเบซา (Ko Belitung Besa) และในเขตอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเกตรา จำนวน ๔ แห่ง ประกอบด้วย เกาะลิดีใหญ่ (Ko Lidi Yai) เกาะตามะ (Ko Ta ma) เกาะตุงกู (Ko Tung Ku) เกาะลามะ (Ko Lama) และอุทยานแห่งชาติทะเลบัน จำนวน ๑ แห่ง เกาะปริ่มนา (Ko Pratmana) สำหรับอีก ๔ แห่ง ซึ่งตั้งอยู่ในเขตป่าไม้ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ ประกอบด้วย เกาะกูยิส (Ko Kuyit) หรือเกาะขมิ้น (Ko Khamin) เกาะการ้าฟ (Ko Garaf) เกาะตะบัน (Ko Taban)

สำเนาถูกต้อง

๐๖๐๙

(นางสาวอรุณ - พานรินทร์) สำเนาถูกต้อง

นิติกร

(นายภูจิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/และเกาะปอย...

และเกาะปอย (Ko Poy) หรือเขาปอย โดยหลังจากที่ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลใช้บังคับนั้น การที่คณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นแต่ละจังหวัดจะพิจารณาให้สัมปทานแก่เอกชนรายใดเข้าเก็บรังนก ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า มีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก่อนที่จะมี การใช้บังคับระเบียบดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร นั้น ในประเด็นนี้ เมื่อได้ศึกษารายละเอียดตามข้อ ๗ ข้อ ๑๒ ของสัญญาสัมปทานรังนกอีแอ่นท้องที่จังหวัดสตูล สัญญาเลขที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ประกอบข้อ ๗ ของเอกสารแนบท้ายสัญญาสัมปทาน เลขที่ ๑/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ เงื่อนไขแนบท้ายสัญญาสัมปทานรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลแล้ว ซึ่งได้กำหนดให้ ผู้รับสัมปทานจะต้องแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลทราบ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเก็บรังนกอีแอ่นแต่ละครั้ง ตามกำหนดไว้ในสัญญาข้อ ๗ เพื่อให้ ส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบและควบคุมการเก็บรังนกอีแอ่น และผู้รับสัมปทานจะต้องอำนวยความสะดวกและยินยอมให้เจ้าหน้าที่ตรวจตราการดำเนินการของผู้รับสัมปทานตามสัญญานี้ ตลอดจนถึงการตรวจนับและรังนกอีแอ่นที่เก็บได้ เมื่อมีการเก็บรังนกอีแอ่นได้สิ้นสุดในแต่ละครั้ง ผู้รับสัมปทานต้องยื่นบัญชีแสดงชนิดรังนกอีแอ่นและน้ำหนักรังนกอีแอ่นที่เก็บได้ต่อ คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บรังนกอีแอ่นสตูลภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นสุดกำหนดการเก็บรังนก ในแต่ละงวดบัญชีนั้น โดยแยกเป็นรายเกาะและให้ปรากฏรายละเอียดว่าการจัดเก็บรังนกอีแอ่น ครั้งใดได้จำนวนชนิดของรังนกอีแอ่นขั้นนี้เท่าใด (ตามลำดับขั้นรังนกอีแอ่น ซึ่งเป็นความนิยมของ ตลาด) เป็นจำนวนและน้ำหนักเท่าใด (ตามข้อ ๑๒ ของสัญญาสัมปทานรังนกอีแอ่นท้องที่จังหวัด สตูลฯ) และการเก็บรังนกอีแอ่นให้ผู้รับสัมปทานเก็บได้ไม่เกินปีละสามครั้ง ตามที่คณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลกำหนด และการเก็บรังนกอีแอ่นแต่ละครั้ง ผู้รับสัมปทานจะเก็บรังนกอีแอ่นได้ต่อเมื่อลูกนกอีแอ่นบินออกจากรังแล้ว นอกจากเวลาที่กำหนด ไว้ห้ามมิให้ผู้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณา จัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลเป็นลายลักษณ์อักษร ได้กำหนดระยะเวลาการเก็บรังนก อีแอ่นไว้โดยให้ผู้รับสัมปทานจะเก็บรังนกได้ปีละไม่เกิน ๓ ครั้ง ในแต่ละครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ ๑ จะเก็บ รังนกได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ถึงวันที่ ๓๐ เมษายนของทุกปี ครั้งที่ ๒ จะเก็บรังนกได้ตั้งแต่ วันที่ ๑ พฤษภาคมถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคมของทุกปี ครั้งที่ ๓ จะเก็บรังนกได้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคมถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของทุกปี ดังนั้น หลักเกณฑ์ตามสัญญาสัมปทาน ซึ่งได้กำหนดให้ ผู้รับสัมปทานแจ้งให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเก็บรังนกอีแอ่นแต่ละครั้ง สำหรับจำนวนครั้งที่จัดเก็บปีละไม่เกิน ๓ ครั้ง

สำเนาถูกต้อง

๐๘๙<

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แซ่กง)

/จึงไม่มี...

จึงไม่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่ในส่วนของขั้นตอนการพิจารณาให้ผู้รับสัมปทานเก็บรังนกนั้น ไม่สามารถเปรียบเทียบได้ว่ามีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ก่อนที่จะมีการใช้บังคับระเบียบดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากการพิจารณาให้สัมปทานแก่เอกชนรายใดเข้าเก็บรังนกภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดี โดยเป็นการดำเนินการตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่น เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดไว้ ส่วนลำดับขั้นตอนการพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกนั้น คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูล ได้ประกาศประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลเพื่อหาผู้สัมปทานรังนกอีแอ่นถึง ๑๔ ครั้ง โดยประกาศในครั้งที่ ๑๔ ได้กำหนดระยะเวลาในการสัมปทานเป็นระยะเวลา ๗ ปี และให้มายื่นซองเสนอราคาในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล ชั้น ๒ ทั้งนี้ ได้กำหนดราคาขั้นต่ำในการเริ่มประมูลไว้เป็นเงิน ๓๗,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อมา เมื่อวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ได้มีผู้มายื่นซองประมูลจำนวน ๑ ราย คือ บริษัท รังนกสตูล จำกัด ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาผลการประมูลเงินอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลได้ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ยื่นซองประมูล ใบเสนอราคา และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏว่า บริษัท รังนกสตูล จำกัด เป็นผู้มีคุณสมบัติถูกต้องตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของประกาศประมูล โดยได้ยื่นเสนอราคาประมูลเป็นเงินจำนวน ๓๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท มีระยะเวลาสัมปทาน ๗ ปี และประธานกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลได้พิจารณาและเห็นชอบตามที่เสนอ ต่อมา ประธานกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูล จำกัด ได้ออกประกาศให้บริษัท รังนกสตูล จำกัด เป็นผู้ชนะการเสนอราคาประมูล โดยเสนอราคาเป็นเงินจำนวน ๓๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ระยะเวลาสัมปทาน ๗ ปี และเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ บริษัท รังนกสตูล จำกัด ได้เข้าทำสัญญาพร้อมชำระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง และได้ทำการรับมอบเกาะรังนกอีแอ่นในเขตท้องที่จังหวัดสตูลจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูล ซึ่งการสัมปทานเก็บรังนกครั้งนี้เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น เป็นการดำเนินการสัมปทานก่อนที่จะมีการใช้บังคับระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ และสัญญาสัมปทานดังกล่าวจะสิ้นสุดในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๙ จึงไม่สามารถเปรียบเทียบได้ว่าลำดับขั้นตอนการพิจารณาระหว่างก่อนและหลังระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากนับแต่ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ บังคับใช้ คณะกรรมการพิจารณา

สำเนาถูกต้อง

/จัดเก็บ...

๐๙๙๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง
 (นายภูษิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

จัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นจังหวัดสตูลยังไม่ได้มีการพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นครั้งใหม่ แต่ประการใด และหากจะพิจารณาครั้งต่อไปคงจะเป็นช่วงระยะเวลาสัญญาสัมปทานดังกล่าวสิ้นสุดลง คือ หลังวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ส่วนการเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกอีแอ่น เข้าไปในอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและ พันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ สรุปได้ว่า มีข้อแตกต่างในขั้นตอนการยื่นขอ อนุญาต และแบบในการยื่นขออนุญาต แต่ในส่วนของอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเข้าเก็บรังนก อีแอ่นเรียกเก็บในอัตราเท่ากันคือ ๕๐๐,๐๐๐ บาท และอำนาจในการอนุญาตให้เป็นอำนาจของ ผู้ถูกฟ้องคดีเหมือนกันทั้งสองระเบียบ และในส่วนของหลักฐานและเอกสารประกอบการยื่นขอ อนุญาตอาจจะมี ความแตกต่างกันบางส่วน แต่ส่วนใหญ่จะใช้เอกสารอย่างเดียวกัน ประกอบด้วย สำเนาสัญญาสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น บัญชีจำนวนคนงานเท่าที่จำเป็นเพื่อการปฏิบัติงาน พร้อมด้วยสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน และภาพถ่ายขนาด ๑ นิ้ว บัญชี จำนวนยานพาหนะพร้อมด้วยสำเนาทะเบียนยานพาหนะตามบัญชี บัญชีรายละเอียดเครื่องมือ เครื่องใช้และของใช้อันจำเป็นแก่การปฏิบัติงาน

ศาลออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรกเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ โดยได้รับฟัง สรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน และคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำคัดค้านคำให้การ คำให้การเพิ่มเติม และพยานหลักฐานอื่นจากการแสวงหาข้อเท็จจริงของศาลแล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับ อนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยระเบียบดังกล่าวประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ หลังจากระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับ สมาคมอนุรักษ์รังนกอีแอ่นธรรมชาติ ภาคใต้ ซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภทสมาคม จดทะเบียนต่อนายทะเบียนสมาคมจังหวัดกระบี่ ทะเบียนเลขที่ กบ ๙๔ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๔ ได้ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ต่อผู้ฟ้องคดี ว่าระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วย การเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมาย ว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติ

สำเนาถูกต้อง

๐๙๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง
(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/อากร...

อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ หลังจากนั้น ผู้ตรวจการแผ่นดินได้มี คำวินิจฉัยเรื่องร้องเรียนเลขดำที่ ๑๗๓๘/๒๕๖๕ เรื่องร้องเรียนเลขแดงที่ ๑๘๗๕/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาต เก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และ มาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่ง พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงวินิจฉัยให้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ผพ ๐๗๐๒/๒๖๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ ถึงประธาน ศาลปกครองสูงสุด เพื่อเสนอเรื่องตามคำวินิจฉัยดังกล่าวพร้อมความเห็นต่อศาลปกครอง

ศาลได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นกฎที่ขัดด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยคดีมีประเด็นย่อยที่จะต้องวินิจฉัยรวมสองประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับ อนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๔ มาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ “อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยาน แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ วรรคสอง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า คุ้มครอง เว้นแต่เป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับ ใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครอง โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ วรรคสาม บัญญัติว่า ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้

สำเนาถูกต้อง

อรุณ

(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ใช้บังคับ...

ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอาการรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัย
 อำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบ
 ของคณะกรรมการ มาตรา ๔๘ วรรคสอง บัญญัติว่า การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่
 ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับ
 อนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชขอความเห็น
 จากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน วรรคสาม บัญญัติว่า ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขต
 รักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชน
 ที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศ
 ที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า
 ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่
 หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่
 วรรคสอง บัญญัติว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต้องปฏิบัติตามระเบียบ
 ที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดและคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่
 ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย วรรคสาม บัญญัติว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
 การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยาน
 แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มาตรา ๕๔
 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตราย
 แก่รังของสัตว์ป่า หรือล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา
 การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยาน
 แห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช วรรคสอง บัญญัติว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอ
 อนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
 กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า บริเวณพื้นที่ใด
 ที่มีได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน
 หรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็น
 แหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ
 ของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยทำเป็น
 ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย วรรคสอง บัญญัติว่า
 เมื่อประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่
 ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการ
 ในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ วรรคสาม บัญญัติว่า

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙๘

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ให้น้ำ...

ให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่า โดยอนุโลม มาตรา ๖๖ บัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๖๗ ในกรณีที่มีการกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งใดครอบคลุมบริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการ หรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ หรือประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หน่วยงานของรัฐและประชาชนยังคงมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้นได้ตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา ๖๘ ทั้งนี้ ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อสัตว์ป่าที่ห้ามล่าหรือระบบนิเวศของเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้งดเว้นการกระทำความดังกล่าวหรือสั่งให้ออกไปจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้เป็นคราว ๆ ไป มาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ (๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (๒) ตัด โคน แฝ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพืชมงคลชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด หินทราย ลูกแร่ ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ วรรคสอง บัญญัติว่า หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกฤษฎีกากระทรวงมหาดไทยให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๒ กำหนดว่าให้สัตว์ป่าตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง บัญชีสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าจำพวกนก ลำดับที่ ๑... ๘๖๒ นกแอ่นกินรัง (*Collocalia fuciphagus* หรือ *Aerodramus fuciphagus*) ๘๖๓... ๘๗๖ นกแอ่นทางสีเหลือง หรือนกแอ่นรังดำ (*Collocalia maximus* หรือ *Aerodramus maximus*)... ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๓ กำหนดว่า ในระเบียบนี้ “พื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า” หมายความว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า “นกอีแอ่น” หมายความว่า นกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus* หรือ *Aerodramus germani*)

สำเนาถูกต้อง

๐๘๔

(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายวิชาญ แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/และนก...

และนกแอ่นทางสีเหลือง หรือนกแอ่นรังดำ (*Aerodramus maximus*) “ผู้ได้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกแอ่นและผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว ข้อ ๖ กำหนดว่า ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกแอ่น และผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี ข้อ ๗ กำหนดว่า การขออนุญาตตามข้อ ๖ ให้กระทำได้ เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้สัมปทานเก็บรังนกแอ่นแก่ผู้ขออนุญาตในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมตามข้อ ๑๑ แล้ว ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้ยื่นหนังสือต่ออธิบดีเพื่อขอความเห็นชอบ วรรคสอง กำหนดว่า ให้อธิบดีส่งการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ท้องถิ่นที่ร่วมกับพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าอันเป็นที่ตั้งของสถานที่ในการให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นตรวจสอบข้อเท็จจริง ความเหมาะสม และผลกระทบต่อระบบนิเวศในการให้ความเห็นชอบให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อประกอบการพิจารณา วรรคสาม กำหนดว่า หากอธิบดีเห็นชอบ ให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ พร้อมทั้งให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกแอ่น การให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าจะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย และผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยว่าในกรณีที่ได้ให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าแก่ผู้รับสัมปทานการเก็บรังนกแอ่นรายใด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องแจ้งให้อธิบดีทราบโดยไม่ชักช้า หากสิทธิหรือระยะเวลาของผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกแอ่นสิ้นสุดลงหรือจะสิ้นสุดลงแล้วแต่กรณี ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวัน ก่อนระยะเวลาสัมปทานสิ้นสุดลงหรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิทธิสัมปทานดังกล่าวสิ้นสุดลง วรรคสี่ กำหนดว่า หากอธิบดีไม่เห็นชอบ ให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทราบเหตุผล การไม่เห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น วรรคห้า กำหนดว่า คุณสมบัติในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามวรรคสามและวรรคสี่ ให้เป็นที่สุด ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า กรณีที่คำขอถูกต้องและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน ให้อธิบดีพิจารณาคำขอรับหนังสืออนุญาตให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับรายงานจากผู้อำนวยความสะดวกสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องถิ่น วรรคสอง กำหนดว่า กรณีที่มีคำสั่งอนุญาตให้ออกหนังสืออนุญาต ให้แจ้งผู้ขอรับหนังสืออนุญาตมาชำระค่าตอบแทนการเก็บรังนกแอ่น และแจ้งคำสั่งอนุญาตต่อหัวหน้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าทราบ วรรคสาม กำหนดว่า กรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า และประกาศ

สำเนาถูกต้อง

๐๘๙๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

ส่วนงานถูกต้อง

(นางอุษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/กระทรวง...

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๒ กำหนดว่า แต่งตั้งให้เจ้าหน้าที่ ในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ (๑) อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (๒)...

คดีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่พิพาทในคดีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีออกโดยอาศัย อำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งตามหมายเหตุ ท้ายพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวระบุเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ไว้ว่า โดยที่พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกฎหมายไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการ สงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา พื้นฟูสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่าง มีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกในข้อตกลงระหว่างประเทศ ด้านสัตว์ป่าและพืชป่าซึ่งมีผลทำให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศ ดังกล่าว เพื่อจัดให้มีมาตรการในการควบคุมการครอบครอง การค้า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ซึ่งสัตว์ป่า ขากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากขากสัตว์ป่า ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ จากความหลากหลายทางชีวภาพ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ จึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีเจตนารมณ์ที่จะ สงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา พื้นฟูสัตว์ป่าและ แหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดให้มี มาตรการเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว โดยบทบัญญัติมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่เป็นฐานอำนาจในการออกระเบียบ พิพาทดังกล่าว เป็นบทกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองรังของสัตว์ป่า สงวนและรังของสัตว์ป่า คุ้มครอง ซึ่งโดยหลักการแล้ว กฎหมายห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรัง ของสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่า สงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตาม พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือเป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง ตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

สำเนาถูกต้อง

๐๘๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์) สำเนาถูกต้อง

นิติกร

(นายสุจิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/หรือเป็น...

หรือเป็นกรณีผู้มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้กำหนดข้อยกเว้นแก่ผู้ซึ่งได้รับ อนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่ย้ายอำนาจของผู้รับอนุญาต ดังกล่าว ให้สามารถเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนและรังของสัตว์ป่า คุ้มครองได้ หากแต่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่ย้าย อำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว นั้น ยังคงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนดด้วย ซึ่งนกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus*) และนกแอ่นรังดำ (*Aerodramus maximus*) ถือเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามบัญชีสัตว์ป่าคุ้มครอง ท้ายกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิด เป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กรณีจึงเห็นได้ว่า ระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดี^(๑) จะกำหนดขึ้นนั้นจะต้องเกี่ยวกับการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของนกอีแอ่น โดยเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการกำหนดมาตรการการดำเนินการและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ช่วงเวลา และระยะเวลาในการเก็บรัง ชนิดและจำนวนของรัง ความเหมาะสมตามหลักวิชาการของวิธีการ ที่ใช้ในการเก็บรัง การควบคุมความเสียหายหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการกระทำนั้น หรือ พฤติการณ์อื่น ๆ ตามที่เห็นสมควร ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีชอบที่จะออกระเบียบที่มีเนื้อหาเป็นการ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เท่านั้น โดยที่ข้อ ๖ ประกอบข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ใน ครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและ ผู้ที่ย้ายอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนที่จะเข้าไปใน พื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และข้อ ๗ ประกอบข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดี มีอำนาจให้ความเห็นชอบแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ต้องครปกครองส่วนท้องถิ่น มีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า นั้น จะกระทำได้ ก็ต่อเมื่อบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้เป็นฐานอำนาจในการออกระเบียบดังกล่าวบัญญัติให้อำนาจไว้ โดยชัดแจ้งเท่านั้น หากกฎหมายมีเจตนารมณ์ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีในการพิจารณาอนุญาต หรือไม่อนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่ใด ๆ บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นย่อมกำหนดให้อำนาจไว้อย่างชัดแจ้ง ดังเช่นมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการ ตามหน้าที่ จากบทบัญญัติดังกล่าวย่อมเห็นได้ว่า กฎหมายมีเจตนารมณ์ให้การเข้าไปในเขตรักษา

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙<

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

ส่วนงานผู้ต้องหา

(นายภูษิต แจก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/พันธุ์สัตว์ป่า...

พันธุ์สัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น เมื่อมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ มิได้บัญญัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการพิจารณา อนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าไว้ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจออกกระเบียบกำหนดให้ การเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนได้เช่นกัน เนื่องจาก เป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้ กรณีจึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับในส่วนข้อ ๗ ประกอบ ข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าวที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้ความเห็นชอบแก่องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บ รังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น จะกระทำได้อีกต่อเมื่อมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ใช้เป็น ฐานอำนาจบัญญัติให้อำนาจไว้โดยชัดแจ้งเช่นกัน เมื่อไม่ปรากฏว่ามาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่ให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีในการ ออกกระเบียบดังกล่าวได้บัญญัติให้อำนาจแก่ผู้ถูกฟ้องคดีในการให้ความเห็นชอบแก่องค์การ ปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครอง สัตว์ป่าไว้อย่างชัดแจ้ง ผู้ถูกฟ้องคดีจึงไม่อาจออกกระเบียบซึ่งเป็นกฎหมายลำดับรองกำหนดให้ตน มีอำนาจให้ความเห็นชอบการดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้ เพราะจะเป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายที่มีลำดับ เป็นพระราชบัญญัติให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ กรณีจึงไม่เป็นไปตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และอีกประการหนึ่งด้วย และเมื่อ ระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายลำดับรอง ย่อมไม่อาจมีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระดับ พระราชบัญญัติซึ่งมีสถานะทางกฎหมายที่สูงกว่าได้ ดังนั้น ข้อ ๖ ประกอบข้อ ๑๗ ของระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่อาศัยอำนาจ ของผู้รับอนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดี และข้อ ๗ ประกอบข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว ที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้ความ เห็นชอบแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่ยังองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความประสงค์ ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จึงขัดหรือแย้งกับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ และข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้น ย่อมไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สำเนาถูกต้อง

อรรถ

(นางสาวอรุณช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

อรรถ
(นายสุจิต แสงทอง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ส่วนข้อที่...

ส่วนข้อที่ผู้ถูกฟ้องคดีอ้างว่า เหตุผลของการออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ นั้น กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ไม่อาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ หากพื้นที่ดังกล่าวไม่เหมาะสมในการเก็บรังนกอีแอ่น เนื่องจากการเข้าไปดำเนินการสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า เป็นพื้นที่ที่อยู่ภายใต้ความควบคุมดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จึงสมควรพิจารณาถึงความเหมาะสม ความคุ้มค่า เพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาจากการให้สัมปทาน นั้น เห็นว่า ในส่วนของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีข้อกำหนดให้การเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นกรณีเฉพาะแล้ว และผู้ถูกฟ้องคดีก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงชอบที่จะใช้อำนาจตามความในมาตราดังกล่าวประกอบกับระเบียบซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรานั้น ในการพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการกำหนดผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอีกแต่อย่างใด และเมื่อมีกฎหมายและระเบียบกำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไว้เป็นการเฉพาะแล้ว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้การเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าในส่วนของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อน จึงเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร และเป็นการขัดแย้งกับมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ สำหรับในส่วนของเขตห้ามล่าสัตว์ป่า นั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๖๖ ประกอบมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ในกรณีที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าครอบคลุมบริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการหรือสถานที่ที่ใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หน่วยงานของรัฐและประชาชนยังคงมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่า นั้นได้ตามแผนการอนุรักษ์

สำเนาถูกต้อง

๐๘

(นางสาวอรนุช พานรินทวี)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/และคุ้มครอง...

และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า แต่ในกรณีที่ใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อสัตว์ป่าที่ห้ามล่าหรือระบบนิเวศของเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น พนักงานเจ้าหน้าที่จึงมีอำนาจสั่งให้งดเว้นการกระทำดังกล่าวหรือสั่งให้ออกไปจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้เป็นคราว ๆ ไป และเมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประกาศกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว การกระทำใดที่ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ถูกฟ้องคดีนั้นต้องเป็นการกระทำตามมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เท่านั้น ซึ่งไม่ปรากฏว่าได้มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดกำหนดให้การเข้าไปในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนแต่อย่างใด ดังนั้น แม้พื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าตามข้อ ๓ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จะหมายความรวมถึงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าด้วยก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายกำหนดให้การเข้าไปในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังนั้น ข้อ ๖ และข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว ที่กำหนดให้การเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าในส่วนของเขตห้ามล่าสัตว์ป่าจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนนั้น จึงมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นและสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร อีกทั้งยังขัดหรือแย้งกับมาตรา ๖๖ ประกอบมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่นกัน ดังนั้น ข้อ ๖ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ส่วนข้อที่ผู้ถูกฟ้องคดีกล่าวอ้างในทำนองว่าการออกระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ก็เพื่อให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พิจารณาอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่นตามความเหมาะสมในการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า นั้น เห็นว่า ตามระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามมาตรา ๕๓ วรรคสาม มาตรา ๕๔ วรรคสอง มาตรา ๕๕ วรรคสาม มาตรา ๖๗ วรรคสอง และมาตรา ๗๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้กำหนดกรณีการอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือพิจารณา

/อนุญาต...

สั่งในถูกต้อง

 (นายอุทิศ แซ่คง)
 นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

อนุญาตให้เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตามที่กฎหมายและระเบียบข้างต้นให้อำนาจไว้ ข้อกล่าวอ้างในส่วนนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีจึงฟังไม่ขึ้น

ประเด็นที่สอง ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๕ บัญญัติว่า ในพระราชบัญญัตินี้ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น มาตรา ๖ บัญญัติว่า ในแต่ละจังหวัดที่มีการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด สรรพากรจังหวัด ป่าไม้จังหวัด หัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นทุกระดับราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และผู้ทรงคุณวุฒิอีกหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากรายชื่อบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์เกี่ยวกับรังนกที่คณะผู้บริหารท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเสนอจำนวนสองคนและที่สภาจังหวัดเสนอจำนวนสี่คนเป็นกรรมการ และปลัดจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ให้และเพิกถอนสัมปทานเก็บรังนก (๒) พิจารณาการจัดเก็บและจัดสรรเงินอากรรังนก (๓) ให้คำแนะนำแก่ผู้รับสัมปทานเกี่ยวกับการเก็บรังนก (๔) กำกับดูแลการเก็บรังนกของผู้รับสัมปทานให้เป็นไปตามสัมปทาน และตามพระราชบัญญัตินี้ (๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมทั้งปฏิบัติการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ วรรคสอง บัญญัติว่า ห้องปฏิบัติการบริหารส่วนจังหวัดรับผิดชอบในการจัดเก็บเงินอากรรังนกและมีหน้าที่ปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย รวมทั้งมีหน้าที่รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บรังนกที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินโดยไม่ได้รับสัมปทานจากคณะกรรมการ วรรคสอง บัญญัติว่า การขอรับสัมปทานในแต่ละจังหวัดให้ทำโดยการประมูลเงินอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด มาตรา ๑๕ บัญญัติว่า ผู้รับสัมปทานต้องสงวนและคุ้มครองนกอีแอ่น ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนด โดยให้นำหลักเกณฑ์ และวิธีการในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าของกรมป่าไม้มาประกอบการพิจารณาด้วย ระเบียบ

สำเนาถูกต้อง

05/11/2567

(นางสาวอรุณ พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/กรมอุทยาน...

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง
ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕
ข้อ ๓ กำหนดว่า ในระเบียบนี้ “พื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า” หมายความว่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า “ผู้ได้รับอนุญาต” หมายความว่า ผู้ได้รับอนุญาตให้เก็บรังนก
ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้ได้รับอนุญาตดังกล่าว
ข้อ ๖ กำหนดว่า ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัย
อำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว จะเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี
ข้อ ๗ กำหนดว่า การขออนุญาตตามข้อ ๖ ให้กระทำได้ เมื่อองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้
สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นแก่ผู้ขออนุญาตในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าโดยได้รับความเห็นชอบ
จากกรมตามข้อ ๑๑ แล้ว ข้อ ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นใดมีความ
ประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ให้ยื่นหนังสือ
ต่ออธิบดีเพื่อขอความเห็นชอบ วรรคสอง กำหนดว่า ให้อธิบดีส่งการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์
ท้องที่ร่วมกับพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าอันเป็นที่ตั้งของสถานที่ในการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่น
ตรวจสอบข้อเท็จจริง ความเหมาะสม และผลกระทบต่อระบบนิเวศในการให้ความเห็นชอบ
ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าเพื่อประกอบการพิจารณา วรรคสาม
กำหนดว่า หากอธิบดีเห็นชอบ ให้แจ้งองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ พร้อมทั้งให้ดำเนินการ
ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น การให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า
จะต้องไม่ก่อให้เกิดความเสียหายและผลกระทบต่อระบบนิเวศของพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และให้แจ้ง
องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยว่าในกรณีที่ได้ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครอง
สัตว์ป่าแก่ผู้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นรายใด องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องแจ้งให้
อธิบดีทราบโดยไม่ชักช้าหากสิทธิหรือระยะเวลาของผู้ได้รับสัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นสิ้นสุดลง
หรือจะสิ้นสุดลงแล้วแต่กรณี ให้องค์รปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งให้อธิบดีทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า
หกสิบวันก่อนระยะเวลาสัมปทานสิ้นสุดลงหรือภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่สิทธิสัมปทานดังกล่าว
สิ้นสุดลง วรรคสี่ กำหนดว่า หากอธิบดีไม่เห็นชอบ ให้แจ้งองค์รปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ
เหตุผลการไม่เห็นชอบการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ปานั้น วรรคห้า
กำหนดว่า ตลพินิจในการให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามวรรคสามและวรรคสี่
ให้เป็นที่สุด ข้อ ๑๗ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า กรณีที่คำขอถูกต้องและเอกสารหรือหลักฐานครบถ้วน
ให้อธิบดีพิจารณาคำขอรับหนังสืออนุญาตให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน
จากผู้อำนวยการสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์แห่งท้องที่ วรรคสอง กำหนดว่า กรณีที่มีคำสั่ง
อนุญาตให้ออกหนังสืออนุญาต ให้แจ้งผู้ขอรับหนังสืออนุญาตมาชำระค่าตอบแทนการเก็บ

สำเนาถูกต้อง

๐๘๔๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แสง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/รังนกอีแอ่น...

รังนกอีแอ่น และแจ้งคำสั่งอนุญาตต่อหัวหน้าพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าทราบ บรรดสาม กำหนดว่ากรณีที่มีคำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า

กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า การที่ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจให้ความเห็นชอบแก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ชัดหรือแย้งกับอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ตามพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เมื่อพิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ แล้วเห็นว่า การให้สัมปทานเก็บรังนกอีแอ่น เป็นอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น ตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยการขอรับสัมปทานในแต่ละจังหวัดให้ทำโดยการประมูลเงินอากรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้ว่าราชการจังหวัด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นประกาศกำหนด และผู้ได้รับสัมปทานจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่น มีสิทธิเก็บรังนกที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินได้ ตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดว่าห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนและรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือเป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติเดียวกัน แต่โดยที่มาตรา ๑๔ บรรดสาม แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดข้อยกเว้นแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่ยกย้ายอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว ให้สามารถเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนและรังของสัตว์ป่าคุ้มครองได้ หากแต่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นและผู้ที่ยกย้ายอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว นั้น ยังคงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด ประกอบกับเมื่อพิจารณาเจตนารมณ์ของบทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้นแล้วเห็นได้ว่า ผู้ได้รับสัมปทานจากคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นมีสิทธิเก็บรังนกอีแอ่นที่มีอยู่ตามธรรมชาติบนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน และได้รับการยกเว้นไม่ต้องอยู่ในบังคับของมาตรา ๑๔ บรรคหนึ่งและบรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ หากแต่ยังมี

สำเนาถูกต้อง

๐๙๙

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง
(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/หน้าที่...

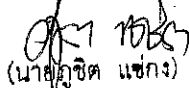
หน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่ผู้ถูกฟ้องคดีกำหนด จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ย่อมเห็นได้ว่าในส่วนของการพิจารณาให้สัมปทานเก็บรังนกนั้น เป็นอำนาจโดยแท้ของคณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นที่จะให้สัมปทานเก็บรังนกในพื้นที่ใด ๆ ตามที่พระราชบัญญัติ อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้อำนาจไว้ ดังนั้น การที่ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนดำเนินการ ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่านั้น ย่อมทำให้อำนาจในการพิจารณา ให้สัมปทานเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นซึ่งเป็นอำนาจเฉพาะของ คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นอันเป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ในเรื่องนั้นโดยเฉพาะ เปลี่ยนแปลงไปเป็นอำนาจที่ต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามระเบียบดังกล่าว เป็นราชการส่วนท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีหัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นทุกราชการ ส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรังนกอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นกรรมการในคณะกรรมการ พิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นอยู่ด้วยแล้ว การที่ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบดังกล่าว กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องขอความเห็นชอบจากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนดำเนินการ ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งโดยสภาพแล้วย่อมมีผลเสมือน เป็นการกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นต้องขอความเห็นชอบ จากผู้ถูกฟ้องคดีก่อนเช่นกัน และมีลักษณะเป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจเหนือ คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในการใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๑) แห่ง พระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับการให้ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบ ดังกล่าวมีผลบังคับต่อไป หากปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ให้ความเห็นชอบแก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ย่อมทำให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นไม่สามารถใช้อำนาจในการ ให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่าได้ ตามมาตรา ๗ (๑) แห่งพระราชบัญญัติ อากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น ข้อ ๗ และข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับ อนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดี มีอำนาจให้ความเห็นชอบแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความประสงค์ดำเนินการให้สัมปทาน การเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า จึงขัดหรือแย้งกับอำนาจของคณะกรรมการพิจารณา

สำเนาถูกต้อง

๐๕๙๔

(นางสาวอรนุช พานรินทร์) สำเนาถูกต้อง

นิติกร

(นายภูษิต แซ่กง)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/จัดเก็บ...

จัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ และเมื่อระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายลำดับรอง ย่อมไม่อาจมีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายระดับพระราชบัญญัติซึ่งมีสถานะทางกฎหมายที่สูงกว่าได้ ข้อความที่ขัดหรือแย้งนั้นจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

กรณีมีปัญหาที่จะต้องพิจารณาประการสุดท้ายตามคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีว่า ข้อ ๖ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจในการไม่อนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๗ ประกอบมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นมีอำนาจในการให้หรือเพิกถอนสัมปทานรังนก แต่ข้อ ๖ ประกอบข้อ ๑๗ ของระเบียบดังกล่าว เป็นการกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีมีอำนาจพิจารณาอนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าวเข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งการพิจารณาอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ในกรณีนี้จะเกิดขึ้นภายหลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นได้ให้สัมปทานรังนกแก่บุคคลดังกล่าวแล้ว ดังนั้น อำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีและอำนาจของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรังนกอีแอ่นในกรณีนี้จึงเป็นคนละกรณีกัน ข้อ ๖ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่อย่างใด

โดยที่การกำหนดค่าบังคับของศาลให้เพิกถอนข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่วันที่ระเบียบดังกล่าวมีผลใช้บังคับ อาจส่งผลกระทบต่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับความเห็นชอบดำเนินการให้สัมปทานการเก็บรังนกอีแอ่นในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า และผู้ได้รับสัมปทานเก็บรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในพื้นที่คุ้มครองสัตว์ป่า ซึ่งมีได้มีส่วนได้เสียในคดีนี้ จึงกำหนดให้การเพิกถอนกฎดังกล่าว มีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด

พิพากษาเพิกถอนข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๗ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนก

สำเนาถูกต้อง

๐๙๔๕

(นางสาวอรนุช พานรินทร)

นิติกร

(นายภูษิต แซ่ก)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

/ของผู้ซึ่ง...

ของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ทั้งนี้ ให้คำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวก่อนการพิพากษาลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ที่สั่งทุเลาการบังคับใช้ ข้อ ๑๑ ของระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ ไว้เป็นการชั่วคราว มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลปกครองสูงสุดจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

นายวิโรจน์ ศิริชัยเจริญ

ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองกลาง

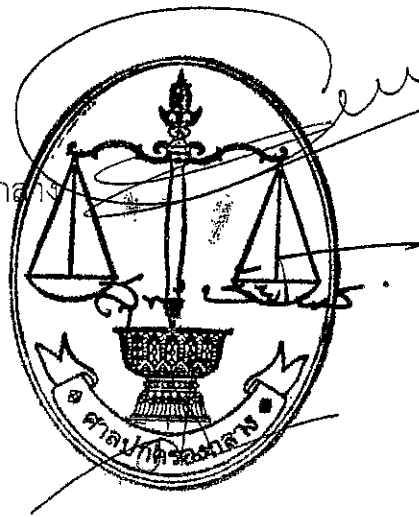
ตุลาการเจ้าของสำนวน

นางสาวสุภาวดี ชัยโยธา

ตุลาการศาลปกครองกลาง

นายสัญญา กองศรี

ตุลาการศาลปกครองกลาง

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายอภิชาติ จันทรสอน

สำเนาถูกต้อง

๐๕๙๕

(นางสาวอรนุช พานรินทร์)

นิติกร

สำเนาถูกต้อง

(นายภูษิต แซ่กอ)

นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ

สำเนาถูกต้อง

กัญญา

(นางสาวกัญญา ศิริวิจิตร)
เจ้าหน้าที่ศาลปกครองปฏิบัติการ

12 กค 2567